

TOELICHTING

Algemeen

Inleiding

Beoogd wordt dat op 1 januari 2026 artikel 4.4.1 van de Jeugdwet in werking treedt. Dit artikel dat is opgenomen in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, bevat de verplichte openbare jaarverantwoording voor jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. De oude paragraaf 8.3 van de Jeugdwet wordt daartoe vervangen door een nieuw artikel 4.5.2 van de Jeugdwet. Dit artikel is op de leest van artikel 40b Wmg geschoeid dat gaat over de openbare jaarverantwoording door zorgaanbieders. Zoals vermeld in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg is de verwachting dat de nieuwe regels omtrent de openbare jaarverantwoording leiden tot meer inzicht in de omzet en liquiditeit van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.¹

Concreet is het uitgangspunt dat jeugdhulpaanbieders – behalve solistisch werkende jeugdhulpverleners – en gecertificeerde instellingen over elk kalenderjaar een jaarverantwoording opstellen en die openbaar maken. De openbare jaarverantwoording bestaat op grond van artikel 4.5.2, tweede lid, van de Jeugdwet uit drie onderdelen

- een financiële verantwoording;
- bij de financiële verantwoording te voegen informatie; en
- andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling.

Op grond van artikel 4.5.2, derde lid, van de Jeugdwet worden bij ministeriële regeling regels gesteld ten aanzien van de openbare jaarverantwoording.

In deze regeling worden ter uitwerking van artikel 4.5.2, tweede en derde lid, van de Jeugdwet regels gesteld over de precieze inhoud van de openbare jaarverantwoording, het door een accountant uit te voeren onderzoek van de financiële verantwoording en de wijze en het tijdstip waarop de jaarverantwoording openbaar moet worden gemaakt. Bij de regels is gedifferentieerd naar de verschillende categorieën van jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen.² Voorts bevat deze regeling een wijziging van de Regeling Jeugdwet omdat de bepalingen die in die regeling waren opgenomen over de jaarverantwoording kunnen vervallen.

Voor wat betreft de inhoud van en toelichting bij deze regeling is zoveel mogelijk aangesloten bij de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Daar waar relevant zijn verschillen nadrukkelijk toegelicht.

Op grond van de artikelen 4.5.2, vijfde lid, van de Jeugdwet en 40b, achtste lid, Wmg zijn de bepalingen van de Wmg en de Regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing op zorgaanbieders die tevens jeugdhulpaanbieder zijn. Deze zogenoemde combinatie-instellingen hoeven daardoor uitsluitend te voldoen aan de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Wanneer een aanbieder in een boekjaar uitsluitend jeugdhulp (en dus niet tevens zorg) heeft verleend dan geldt de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet. Met deze regeling wordt ook de Regeling openbare jaarverantwoording WMG aangepast om te voorzien in regels voor deze combinatie-instellingen.

Hoofdpijnen van deze regeling

2.1 Uitgangspunten openbare jaarverantwoording

Een openbare jaarverantwoording hoort bij een goede bedrijfsvoering. Het is van belang dat jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen investeren in een integere en professionele bedrijfsvoering en in mechanismen die borgen dat de bedrijfsvoering transparant, integer en beheerst is. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling zelf. Gelijk aan de zorgsector is het uitgangspunt dat jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die met collectieve middelen bekostigd worden, aanspreekbaar zijn

¹ Kamerstukken II 2023/24, 36546, nr. 3, p. 36.

² De mogelijkheid hiertoe volgt uit artikel 4.5.2, vierde lid, van de Jeugdwet.

op de professionaliteit en de integriteit van hun bedrijfsvoering.³ De verplichting om een jaarverantwoording in zijn geheel openbaar te maken, zorgt ervoor dat een ieder hiervan kennis kan nemen, zodat een jeugdhulpaanbieder en een gecertificeerde instelling voor zijn hele organisatie kan worden aangesproken op de continuïteit van de verleende jeugdzorg⁴, alsmede de integriteit en professionaliteit van de bedrijfsvoering.

Het gaat bij de openbare jaarverantwoording om het afleggen van verantwoording aan de maatschappij in het algemeen (zoals journalisten, onderzoekers en maatschappelijke organisaties) en de betrokkenen c.q. belanghebbenden (stakeholders) in het bijzonder. De openbare jaarverantwoording betreft dus een maatschappelijke verantwoording van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen over de besteding van collectieve middelen. De openbare jaarverantwoording is bovendien van belang voor externe toezichthouders. Daarbij geeft de openbare jaarverantwoording een basisset aan financiële en bedrijfsmatige informatie, die de externe toezichthouders in staat stelt om effectiever risicogericht toezicht te houden en zo de risico's voor goede, toegankelijke, betaalbare en rechtmatige jeugdzorg nog beter in kaart te brengen. Ten slotte hebben ook andere betrokkenen/belanghebbenden (stakeholders) belang bij deze basisset, zoals gemeenten, intern toezichthouders en cliëntenraden. Hierbij geldt het adagium van 'eenmalige aanlevering, meervoudig gebruik'.

2.2 Financiële verantwoording

2.2.1 Modellen en regels

De financiële verantwoording, waaronder de toelichting omtrent de door de jeugdhulpaanbieder of de gecertificeerde instelling aangetrokken financiële derivaten, biedt een cijfermatig inzicht in de financiële toestand van de jeugdhulpaanbieder of de gecertificeerde instelling. Voor goed toezicht en meer transparantie in de jeugdzorgsector worden eenduidige modellen dwingend voorgeschreven. Meer uniformiteit draagt bij aan een beter inzicht in de zorgvuldige en verantwoorde besteding van collectieve middelen.⁵ Eenduidige modellen vergemakkelijken bovendien de vergelijking van de financiële situaties van verschillende jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen.

De hoofdregel is dat jeugdhulpaanbieders – met uitzondering van solistisch werkende jeugdhulpverleners – en gecertificeerde instellingen⁶ als financiële verantwoording een jaarrekening⁷ openbaar maken. Hierop zijn sommige artikelen van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) van overeenkomstige toepassing verklaard. In het artikelsgewijze deel van deze toelichting wordt hier nader op ingegaan. Voor het inrichten van hun financiële jaarverantwoording moeten jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen gebruikmaken van de modellen die zijn opgenomen in bijlage 1 bij deze regeling. Deze modellen sluiten aan bij de modellen van het op het BW gebaseerde Besluit modellen jaarrekening en de bijlagen bij Richtlijn 2013/34/EU van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen (hierna: richtlijn 2013/34/EU). Het enige verschil is dat in aanvulling op het Besluit modellen jaarrekening inzicht wordt gegeven in de mate waarin de beroepsmatige en bedrijfsmatige verlening van

³ Zie ook de inleiding van de nota van toelichting van het Besluit 7 juli 2021, houdende wijziging van het Besluit uitbreiding en beperking werkingssfeer Wmg ter beperking van de werkingssfeer van de artikelen 40a en 40b van de Wmg.

⁴ Jeugdzorg wordt in deze toelichting gebruikt als verzamelterm voor jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Onder kinderbeschermingsmaatregelen wordt verstaan: ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing (titel 14, afdeling 4 van Boek 1 BW, voorlopige voogdij (artikel 1:241 BW) voogdij (titel 14, afdeling 6 van Boek 1 BW) en de gezagsbeëindigende maatregel (titel 14, afdeling 5 van Boek 1 BW). Jeugdreclassering kan onder andere bestaan uit toezicht en begeleiding, scholing en training, individuele trajectbegeleiding en gedragsbeïnvloedende maatregelen (artikel 6a.5 van de Regeling Jeugdwet).

⁵ Zie ook: Kamerbrief van 1 mei 2020 betreffende 'Toekomst van de accountancysector' van de Algemene Rekenkamer (Kamerstukken II 20 jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling).

⁶ De hoofdregel geldt ingevolge artikel 2, eerste lid, voor alle jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen waarvoor in artikel 2 geen andere regels zijn gesteld.

⁷ Onder jaarrekening wordt in artikel 2:362, eerste lid, BW verstaan: de enkelvoudige jaarrekening die bestaat uit de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting, en de geconsolideerde jaarrekening indien de rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening opstelt. Artikel 2:362, eerste lid, BW is in artikel 2 van overeenkomstige toepassing verklaard. Daarnaast is van belang om op te merken dat de financiële verantwoording kwalificeert als 'financieel verslaggevingsdocument' bedoeld in artikel 1.1, onderdeel j, Wet normering topinkomens (hierna: WNT). Verplichtingen die ingevolge de WNT ten aanzien van het financieel verslaggevingsdocument door rechtspersonen gelden, gelden in die gevallen dus voor de financiële verantwoording, bedoeld in deze regeling.

jeugdhulp of uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering tot de netto-omzet heeft bijgedragen. Voor dit inzicht is het nodig dat de baten op het gebied van verlening van jeugdhulp of uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering in elk geval worden onderscheiden van andere beroeps- of bedrijfsmatige baten. De jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling kan immers naast activiteiten die samenhangen met de jeugdhulpverlening of de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, ook andere beroepsmatige en bedrijfsmatige activiteiten verrichten (te denken valt aan activiteiten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en aan commerciële activiteiten zoals het exploiteren van een boerenbedrijf, timmerbedrijf, horecabedrijf, winkel binnen het gebouw van de instelling, etc.).⁸ De netto-omzet van de beroepsmatige en bedrijfsmatige verlening van jeugdhulp of uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering wordt vervolgens uitgesplitst naar financieringsbron. Deze extra verplichting ten opzichte van het BW is nodig om inzicht te krijgen in de financiële toestand van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling.

In afwijking van de hoofdregel moeten de meeste personenvennootschappen⁹ als financiële verantwoording een balans en staat van baten en lasten met toelichting opstellen. Ook op deze financiële verantwoording zijn sommige artikelen van titel 9 van Boek 2 van het BW van overeenkomstige toepassing verklaard in bijlage 2 van deze regeling. In het artikelsgewijze deel van deze toelichting wordt hier nader op ingegaan. Op grond van artikel 3:15i, tweede lid, BW in samenhang gelezen met artikel 2:10, tweede lid, BW, geldt de verplichting tot het opstellen van een balans en staat van baten en lasten reeds voor eenieder die een bedrijf of zelfstandig beroep in Nederland uitoefent. Door hierbij aan te sluiten wordt beoogd om de verzwaring van de lasten zo beperkt mogelijk te houden. De balans en de staat van baten en lasten, alsmede de daarbij behorende toelichting, moeten worden ingericht conform de in bijlage 2 bij deze regeling opgenomen modellen en regels. Volgens Model B van de bijlage moet ook inzicht worden gegeven in de mate waarin de beroepsmatige en bedrijfsmatige verlening van jeugdhulp of uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering tot het totaal van de baten heeft bijgedragen.

Een andere afwijking van de hoofdregel betreft de financiële verantwoording door eenmanszaken.¹⁰ Deze moeten als financiële verantwoording een aantal financiële ratio's openbaar maken die inzicht geven in de continuïteit en rechtmatigheid van de bedrijfsvoering. Deze financiële ratio's geven de verhouding aan tussen bepaalde bedragen/aantallen uit de balans en staat van baten en lasten van eenmanszaken. De reden om voor eenmanszaken geen balans en staat van baten en lasten voor te schrijven is om te voorkomen dat de eigenaar van de eenmanszaak jaarlijks zijn eigen inkomen voor eenieder openbaar moet maken. Voor eenmanszaken is het resultaat, naast een vergoeding voor kapitaal, na aftrek van de inkomstenbelastingheffing, immers ook hun inkomen. Om te bewerkstelligen dat de maatschappij wel over het benodigde inzicht in de financiële toestand van de jeugdhulpaanbieder kan beschikken, wordt dwingend voorgeschreven op welke manier deze financiële ratio's moeten zijn berekend.

2.2.2 Vrijstellingen naar omvang van het bedrijf van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling

In de jeugdzorgsector werken verschillende categorieën van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Vanwege deze diversiteit kunnen niet aan alle jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen dezelfde eisen worden gesteld omtrent de openbare jaarverantwoording. In artikel 4.5.2, vierde lid van de Jeugdwet, is daarom geregeld dat onderscheid kan worden gemaakt tussen verschillende categorieën van jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen. Om de openbare jaarverantwoording proportioneel te houden, wordt in deze regeling onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën van jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen naar rechtsvorm en omvang van het gehele bedrijf. In deze regeling is daarmee aangesloten bij het uitgangspunt 'Denk eerst klein – Een Small Business Act voor Europa', dat ook ten grondslag ligt aan Richtlijn 2013/34/EU.

⁸ Zie ook de eisen van de gescheiden administratie en transparante financiële bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 40a, tweede en vierde lid, Wmg; Kamerstukken II 2016/17, 34768, nr. 3.

⁹ Voorbeelden van personenvennootschappen zijn: vennootschap onder firma (hierna: vof), commanditaire vennootschap (hierna: cv) en maatschappen.

¹⁰ Een eenmanszaak in het kader van deze regeling is: een natuurlijke persoon die jeugdhulp (doet) verlene(n)t, anders dan in het kader van een maatschap of vennootschap waarvan hij vennoot is. Volledigheidshalve zij opgemerkt dat deze afwijking aldus ook nooit betrekking heeft op gecertificeerde instellingen, aangezien dit verplicht een rechtspersoon dient te zijn (artikel 1.1 van de Jeugdwet).

Verder is bij het toekennen van vrijstellingen rekening gehouden met Richtlijn 2013/34/EU. Op grond van deze richtlijn moet Nederland voor besloten- en naamloze vennootschappen (hierna: bv en nv) die een winstoogmerk hebben, alsmede voor een commanditaire vennootschap of een vennootschap onder firma, waarvan alle beherende vennoten buitenlandse kapitaalvennoten zijn, een categorie van kleine jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen invoeren waarvan geen andere informatie wordt verlangd dan volgt uit deze Europese richtlijn.

Micro jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

Voor de inrichting van de beperkte jaarrekening door de micro rechtspersonen is in Bijlage 1, Modellen A en B, en de vrijstellingen in artikel 5 van de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet, in beginsel aangesloten bij artikel 2:395a BW en de bijlagen bij de EU-Richtlijn jaarrekening. Een beperkte balans bestaat daarom in principe alleen uit hoofdstellen van de balans, zonder onderverdeling. Ook de winst- en verliesrekening mag worden beperkt tot een aantal posten. De beperkte jaarrekening is gelijk aan de zorgsector.

Voor micro personenvennootschappen zijn de modellen voor een beperkte balans en beperkte staat van baten en lasten ingevolge artikel 2, derde lid, van de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet dwingend voorgeschreven (bijlage 2, Modellen A en B). Deze beperkte financiële verantwoording is een beperktere versie van de balans en staat van baten en lasten die van toepassing is op kleine (bijlage 2, Modellen C en D), middelgrote en grote jeugdhulpaanbieders (bijlage 2, Modellen E en F). Er is geen reden om micro personenvennootschappen anders te behandelen dan micro rechtspersonen. Beide categorieën van jeugdhulpaanbieders voeren overwegend zelf de transparante financiële administratie als bedoeld in artikel 4.5.1 van de Jeugdwet en openbaren de jaarverantwoording zelfstandig bij het CIBG via het platform DigiMV. Omdat micro jeugdhulpaanbieders deze handelingen om kosten te besparen, in tegenstelling tot kleine jeugdhulpaanbieders als bedoeld in artikel 6, zonder administratiekantoor uitvoeren, is het gerechtvaardigd dat zij een beperkte jaarverantwoording openbaar maken.

Ook is aangesloten bij artikel 5a van het Besluit actuele waarden. Wanneer een lidstaat een speciaal regime voor micro jeugdhulpaanbieders vormgeeft, mag de lidstaat niet toestaan dat micro jeugdhulpaanbieders waardering van activa en passiva tegen marktwaarde (fair value) toepassen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat er gedetailleerde informatie moet worden verstrekt ter verklaring van de grondslag waarop de fair value van bepaalde posten is vastgesteld. Deze waarderingswijze wordt daarom niet geschikt geacht binnen het regime voor micro jeugdhulpaanbieders, waarin de financiële verantwoording maar heel beperkt hoeft te worden toegelicht. Als een jeugdhulpaanbieder gebruik wil maken van waardering tegen marktwaarde van de activa en passiva, zal deze moeten kiezen voor het regime voor kleine jeugdhulpaanbieders als bedoeld in de artikelen 6 en 7. De Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet biedt deze mogelijkheid.

Kleine en middelgrote jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

De jaarrekening van een kleine bv of nv moet beperkt zijn tot de balans, winst- en verliesrekening en toelichting bij de financiële overzichten.¹¹ Tevens is de toelichting op de jaarrekening beperkt tot een maximum aantal onderwerpen.¹²

In de artikelen 6 en 8 van deze regeling zijn de vereisten opgenomen waaraan een jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling die op grond van artikel 2, eerste lid, een financiële verantwoording opstelt, moet voldoen om gebruik te kunnen maken van de vrijstellingen die gelden voor kleine, respectievelijk middelgrote jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen. Voor de inrichting van de balans voor de groep kleine jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen is in artikel 7 en bijlage 1, Model C, in beginsel aangesloten bij artikel 2:396 BW. Voor de groep middelgrote jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen is in artikel 8, derde lid, in beginsel aangesloten bij artikel 2:397 BW. Uitzonderingen zijn gemaakt vanwege het specifieke doel en karakter van de verantwoording in het kader van de Jeugdwet. Hierop wordt ingegaan in het artikelsgewijze toelichting op artikel 7. Ook wordt in de Jeugdwet geen onderscheid gemaakt tussen een opgemaakte jaarrekening en de openbaar te maken jaarrekening. Om de transparantie van de jeugdzorgsector te vergroten moet de op grond van het BW opgemaakte jaarrekening in zijn geheel openbaar gemaakt worden.

In onderstaande tabel zijn de vereisten voor de vrijstellingen naar omvang van het bedrijf van de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling weergegeven.

¹¹ Artikel 4, eerste en vijfde lid, EU-Richtlijn 2013/34/EU.

¹² Artikel 16, derde lid, EU-Richtlijn 2013/34/EU.

Tabel 1: vereisten waaraan een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling die op grond van artikel 2, eerste lid, een jaarrekening moet opstellen, moet voldoen om vrijstellingen naar omvang van het bedrijf van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling toe te passen.

Een jeugdhulpaanbieder of een gecertificeerde instelling die op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, heeft voldaan aan twee of drie van de volgende vereisten:	Micro (artikel 4; vrijstelling geregeld in artikel 5)	Klein (artikel 6; vrijstelling geregeld in artikel 7)	Middelgroot (artikel 8; vrijstelling geregeld in het derde lid)	Groot (artikel 2; geen vrijstellingen)
De waarde van de activa volgens de balans met toelichting bedraagt, op de grondslag van verkrijgings- en vervaardigingsprijs	<€450.000	€450.000- € 7.500.000	€15.000.000- € 25.000.000	meer dan € 25.000.000
De netto-omzet over het boekjaar	<€900.000	€900.000- € 15.000.000	€15.000.000- € 50.000.000	bedraagt meer dan € 50.000.000
Het gemiddeld aantal werknemers over het boekjaar	bedraagt minder dan 10	10-50	50- 250	bedraagt 250 of meer

Een jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling moet op twee opeenvolgende balansdata aan twee van de drie vereisten voldoen, om gebruik te kunnen maken van de vrijstellingen, bedoeld in de artikelen 5, 7 en 8, derde lid. De in de artikelen 4, eerste lid 6, eerste lid, en 8, eerste lid gestelde eis dat de criteria van toepassing moeten zijn op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, is bedoeld om te voorkomen dat een incidentele situatie in een boekjaar bepalend word. Deze eis houdt in dat pas van de vrijstellingen gebruik gemaakt kan worden als twee jaar achterelkaar aan de criteria wordt voldaan. Om dezelfde reden valt een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling pas onder de verplichting om aan het zwaardere regime voor de financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie te voldoen, als op twee opeenvolgende balansdata niet meer aan de criteria is voldaan.

Indien een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling conform artikel 2, eerste lid, een financiële verantwoording dient op te stellen, maar tevens is aan te merken als 'micro jeugdhulpaanbieder' of gecertificeerde instelling, 'kleine jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling' of als 'middelgrote jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling', gelden er voor die jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling dus vrijstellingen. Om eenduidige definities en begrippen in de jaarrekening te bewerkstelligen zijn de waarderingsgrondslagen dwingend voorgeschreven. Een jeugdhulpaanbieder of een gecertificeerde instelling kan daardoor niet de grondslagen voor de bepaling van de belastbare winst, bedoeld in hoofdstuk II van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, toepassen voor de waardering van de activa en passiva en voor de bepalingen van het resultaat.¹³ Hierdoor verantwoorden jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen op eenduidige en vergelijkbare wijze. verantwoording in de regel ook, naast zijn enkelvoudige jaarrekening, een geconsolideerde jaarrekening openbaar te maken, waarin de eigen financiële gegevens en die van haar dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan

¹³ In afwijking van artikel 2:396, zesde lid, BW.

uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, zijn opgenomen.¹⁴ De geconsolideerde jaarrekening is de verantwoording waarin de activa, passiva, baten en lasten van de rechtspersonen en de vennootschappen die een groep of groepsdeel vormen, als één geheel zijn opgenomen. De geconsolideerde jaarrekening verschaft met andere woorden, de financiële gegevens van juridisch zelfstandige rechtspersonen en vennootschappen als waren zij één onderneming. De geconsolideerde jaarrekening is in beginsel aan dezelfde wettelijke vereisten onderworpen als de enkelvoudige jaarrekening.¹⁵ Er zijn enkele specifieke regels gesteld vanwege het specifieke karakter van de consolidatie, waaronder het van overeenkomstige toepassing verklaren van enkele bepalingen uit afdeling 13, titel 9 van Boek 2 BW.

De verplichting tot consolidatie geldt niet voor gegevens van in de consolidatie te betrekken maatschappijen:

- wier gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het geheel;
- waarvan de nodige gegevens slechts tegen onevenredige kosten of met grote vertraging te verkrijgen of te ramen zijn; of
- waarin het belang slechts wordt gehouden om te vervreemden.¹⁶

Verder is van belang dat er geen vrijstelling van de volledig ingerichte enkelvoudige winst- en verliesrekening voor topholdings vergelijkbaar met artikel 2:402 BW geldt en ook geen concernvrijstelling vergelijkbaar met artikel 2:403 BW (afdeling 12 is immers niet van overeenkomstige toepassing verklaard in deze regeling en in de regeling zijn dan ook geen vergelijkbare vrijstellingen opgenomen). Deze vrijstellingen zijn niet in de onderhavige regeling opgenomen, vanwege het belang van het vergroten van de transparantie van groepsstructuren in de jeugdzorgsector en het inzicht in de afzonderlijke groepsmaatschappijen die jeugdhulp verlenen of kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering uitvoeren.

2.2.3.2 Vrijstelling van de consolidatieplicht voor kleine groepen (artikel 9, derde lid, onderdeel a)

Ingevolge artikel 9 derde lid, onderdeel b, geldt een vrijstelling voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening indien de financiële gegevens die de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling zou moeten consolideren zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening die door een ander is opgesteld, mits die geconsolideerde jaarrekening is opgesteld conform artikel 9, vijfde en zesde lid, of titel 9 van boek 2 BW en door een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling van die groep openbaar is gemaakt op de in artikel 15 voorgeschreven wijze. Indien van deze vrijstelling gebruik wordt gemaakt door een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling in de groep, dan vermeldt deze jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling dit in de toelichting bij de eigen enkelvoudige jaarrekening en neemt hij een verwijzing op naar de geconsolideerde jaarrekening waarin de eigen gegevens zijn opgenomen.

Tabel 2: Overzicht soort financiële verantwoording naar categorie van jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling

¹⁴ Vergelijk: artikel 2:405, eerste lid, BW.

¹⁵ Artikel 2:410, eerste lid, BW.

¹⁶ Artikel 2:407, eerste lid, BW; dit artikel is van overeenkomstige toepassing. Zie ook artikel 9, vijfde lid.

Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die is aan te merken als: (kort)/Levert aan	Financiële verantwoording
Grote rechtspersoon (artikel 2, eerste lid), alsmede commanditaire vennootschappen (hierna: cv's) of vennootschappen onder firma (hierna: vof 's) waarvan alle vennoten die volledig aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	– Enkelvoudige jaarrekening (Bijlage 1, Modellen E en F), hierop zijn de bepalingen van toepassing die zijn opgenomen in artikel 2, tweede lid, en artikel 3. – Als de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling aan het hoofd staat van een groep(sdeel) tevens een geconsolideerde jaarrekening, tenzij: 1. de groep is aan te merken als een kleine groep; of 2. de financiële gegevens die de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling zou moeten consolideren zijn opgenomen in een geconsolideerde jaarrekening van een andere rechtspersoon of vennootschap en die jaarrekening voldoet aan de regeling, dan wel, indien die rechtspersoon of vennootschap geen jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling is, aan de regeling of titel 9 van Boek 2 van het BW, mits die geconsolideerde jaarrekening openbaar is gemaakt op de in artikel 15 voorgeschreven manier. Deze laatste consolidatie vrijstelling wordt vermeld in toelichting van eigen enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening moet worden ingericht op dezelfde wijze als waarop ook de enkelvoudige financiële verantwoording moet worden ingericht met enkele aanpassingen vanwege het groeps karakter.
Middelgrote rechtspersoon (artikel 2, eerste lid, onderdeel c), alsmede cv's of vof 's waarvan alle vennoten die volledig aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	- Enkelvoudige jaarrekening (Bijlage 1, Modellen E en F). Op bijlage 1, Model E, mag de vrijstelling worden toegepast die in artikel 8, derde lid, is opgenomen. - Als de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling aan het hoofd staat van een groep(sdeel): tevens een geconsolideerde jaarrekening, tenzij: 1. de groep is aan te merken als een kleine groep; of 2. de financiële gegevens die de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling zou moeten consolideren zijn opgenomen in een geconsolideerde jaarrekening van een andere rechtspersoon of vennootschap en die jaarrekening voldoet aan de regeling, dan wel, indien die rechtspersoon of vennootschap geen jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling is, aan de regeling of titel 9 van Boek 2 van het BW, mits die geconsolideerde jaarrekening openbaar is

Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die is aan te merken als: (kort)/Levert aan	Financiële verantwoording
	gemaakt op de in artikel 15 voorgeschreven manier. Deze laatste consolidatie vrijstelling wordt vermeld in toelichting van eigen enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening moet worden ingericht op dezelfde wijze als waarop ook de enkelvoudige financiële verantwoording moet worden ingericht met enkele aanpassingen vanwege het groeps karakter.
Kleine rechtspersoon (artikel 2, eerste lid, onderdeel b), alsmede cv's of vof 's waarvan alle vennoten die volledig aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	- Enkelvoudige jaarrekening (Bijlage 1, Modellen C en D). - Als de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling aan het hoofd staat van een groep(sdeel): tevens een geconsolideerde jaarrekening, tenzij: 1. de groep is aan te merken als een kleine groep; of 2. de financiële gegevens die de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling zou moeten consolideren zijn opgenomen in een geconsolideerde jaarrekening van een andere rechtspersoon of vennootschap en die jaarrekening voldoet aan de regeling, dan wel, indien die rechtspersoon of vennootschap geen de jeugdhulpaanbieder of de gecertificeerde instelling is, aan de regeling of titel 9 van Boek 2 van het BW, mits die geconsolideerde jaarrekening openbaar is gemaakt op de in artikel 15 voorgeschreven manier. Deze laatste consolidatie vrijstelling wordt vermeld in toelichting van eigen enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening moet worden ingericht op dezelfde wijze als waarop ook de enkelvoudige financiële verantwoording moet worden ingericht met enkele aanpassingen vanwege het groeps karakter.
Micro rechtspersoon (artikel 2, eerste lid, onderdeel a), alsmede cv's of vof 's waarvan alle vennoten die volledig aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	Enkelvoudige jaarrekening (Bijlage 1, Modellen A en B).
Grote personenvennootschap (artikel 2, derde lid, onderdeel a), m.u.v. cv's of vof 's waarvan alle vennoten die volledig	Balans en staat van baten en lasten met toelichting (Bijlage 2, modellen E en F)

Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die is aan te merken als: (kort)/Levert aan	Financiële verantwoording
aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	
Middelgrote personenvennootschap (artikel 2, derde lid, die voldoet aan de vereisten, bedoeld in art. 8), m.u.v. cv's of vof 's waarvan alle vennoten die volledig aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	Balans en staat van baten en lasten met toelichting (Bijlage 2, modellen E en F)
Kleine personenvennootschap (artikel 2, derde lid, onderdeel a, die voldoet aan de vereisten, bedoeld in artikel 6), m.u.v. cv's of vof 's waarvan alle vennoten die volledig aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	Balans en staat van baten en lasten met toelichting (Bijlage 2, modellen C en D)
Micro personenvennootschap (artikel 2, derde lid, onderdeel a, die voldoet aan de vereisten, bedoeld in artikel 4).	Beperkte balans en staat van baten en lasten, zonder toelichting (Bijlage 2, modellen A en B)
Eenmanszaak (artikel 2, vierde lid).	Financiële ratio's (Bijlage 3)
Formeel buitenlandse vennootschap	Jaarrekening (Bijlage 1, Modellen A en B of C en D; afhankelijk van de omvang van de formeel buitenlandse vennootschap)

2.3 Bij de financiële verantwoording te voegen informatie

2.3.1 Accountantsverklaring (c.q. controleverklaring)

Grote en middelgrote jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen die een financiële verantwoording overeenkomstig artikel 2, eerste en derde lid, openbaar moeten maken, en formeel buitenlandse vennootschappen indien artikel 5, tweede lid, van de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen dit vereist, moeten bij hun financiële verantwoording een controleverklaring toevoegen. Deze entiteiten moeten vaak ook vanwege een ander wettelijk kader een controleverklaring laten opmaken. De accountantscontrole voor middelgrote en grote rechtspersonen is op basis van de Richtlijn 2013/34/EU voor bepaalde categorieën jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen dwingend voorgeschreven. Hiervan kunnen lidstaten niet afwijken. Voor (middel)grote personenvennootschappen wordt gelet op de omvang van de vennootschap een accountantscontrole opportuun geacht. Het openbaar maken van de controleverklaring is belangrijk voor het maatschappelijk verkeer. Maatschappelijke instanties, bedrijven en overheden moeten zich op basis van de accountantsverklaring op de hoogte kunnen stellen van de getrouwheid van de door jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen gepresenteerde financiële gegevens. Ten opzichte van personen die direct verantwoordelijk zijn voor de financiële bedrijfsvoering van de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling (zoals eigenaars, de bestuurders en interne toezichthouders) hebben zij een informatieachterstand. De controleverklaring betekent een verbetering van hun informatiepositie doordat zij een redelijke

mate van zekerheid verkrijgen over de betrouwbaarheid van de door de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling verstrekte financiële verantwoording, omdat de accountant een oordeel geeft over de getrouwheid van de door de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling gepresenteerde informatie.¹⁷ Bovendien behoort het tot de taak van een controlerend accountant om zich te vergewissen van de integriteit van zijn cliënt, alsmede gesignaleerde misstanden en complexe bedrijfs- en groepsstructuren bij de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling aan de orde te stellen.

Er zijn enkele categorieën van jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen die geen accountantscontrole op de financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie hoeven te laten uitvoeren, namelijk eenmanszaken, kleine jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, en kleine jeugdhulpaanbieders als bedoeld in artikel 2, derde lid, die voldoen aan de vereisten van artikel 6.

Bij eenmanszaken, micro jeugdhulpaanbieders en kleine jeugdhulpaanbieders c.q. de gecertificeerde instellingen, worden de administratieve handelingen in het algemeen verricht door dezelfde medewerkers die direct bij de jeugdzorg betrokken zijn. Deze jeugdhulpaanbieders c.q. de gecertificeerde instellingen beschikken in principe niet over gespecialiseerde medewerkers die namens de jeugdhulpaanbieders c.q. de gecertificeerde instellingen de financiële administratieve en ondersteunende werkzaamheden verrichten; derhalve is de voor de accountant benodigde functie scheiding voor een controleverklaring nauwelijks aanwezig. Door het geringe aantal werknemers kunnen de verantwoordelijkheden onvoldoende over de verschillende functies verspreid worden om op een bedrijfseconomisch verantwoorde wijze voldoende interne beheersmaatregelen en daarmee de functiescheiding in de financiële bedrijfsvoering in te bouwen. Het gevolg is dat de accountant in het algemeen een controleverklaring met oordeelonthouding zal afgeven. Dit betekent dat sprake is van meer dan 10% onzekerheden in de controle van materiële en diepgaande invloed. Ook zijn de verwachte accountantskosten voor de controleopdracht niet proportioneel ten opzicht van het beoogde doel (het verkrijgen van meer zekerheid over de betrouwbaarheid van de door de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling verstrekte financiële verantwoording). Bij deze jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen vindt de toereikende financiële controle plaats door de openbare jaarverantwoording aan de maatschappij als geheel (zoals journalisten en onderzoekers), gemeenten en externe toezichthouders. Het staat micro jeugdhulpaanbieders en kleine jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen overigens vrij om zelf ervoor te kiezen de financiële verantwoording te laten onderzoeken door een accountant, indien zij van mening zijn dat deze controle voor hen nuttig is in het zakelijk verkeer.

2.3.2 Gegevens vergelijkbaar met de 'overige gegevens', bedoeld in artikel 2:392 BW

Vanuit het uitgangspunt om in deze regeling zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bepalingen omtrent de jaarverantwoording in het BW en de Regeling openbare jaarverantwoording WMG, worden vergelijkbare gegevens als bedoeld in artikel 2:392 BW verlangd van alle (middel)grote rechtspersonen als bedoeld in artikel 2, eerste lid. Het betreft de gegevens die zijn opgesomd in artikel 10, eerste lid, onderdeel b, waarin wordt verwezen naar de overige gegevens als omschreven in artikel 392, eerste lid, onderdelen b tot en met f, van Boek 2 BW.

2.3.3 Bestuursverslag

Om inzicht te verwerven in de professionaliteit en integriteit van de bedrijfsvoering van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling, wordt in het kader van deze regeling een bestuursverslag als belangrijk onderdeel bij de financiële verantwoording beschouwd.¹⁸ Het bestuursverslag moet voldoen aan de eisen van artikel 2:391 BW (met uitzondering van een aantal leden van dat artikel) en moet een getrouw overzicht geven van de ontwikkeling en de positie van het bedrijf van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling, op een wijze die strookt met de omvang en de complexiteit van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling. Daarbij is het bestuursverslag voor de horizontale verantwoording aan de maatschappij met tellende en vertellende indicatoren een belangrijk leesbaar instrument, omdat externe toezichthouders daardoor meer context krijgen bij de harde cijfers. Het bestuursverslag/jaarverslag

¹⁷ Hoge Raad 13 oktober 2006, ECLI:NL:HR:2006:AW2080, r.o. 5.4.1.

¹⁸ Aanbeveling uit Boschma, H. E., Lennarts, M. L., Veenstra, J. N., & van Veen, K. (2017). Evaluatie Wet bestuur en toezicht. (WODC-rapport; Nr. 2730). Den Haag: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) om het bestuursverslag te herintroduceren in de zorgsector in verband met ontbreken van maatschappelijke verantwoording over bijvoorbeeld het m/v-diversiteitsbeleid bij zorgaanbieders; advies van de Taskforce 'De juiste zorg op de juiste plek' dat de externe toezichthouders het maatschappelijke jaarverslag (c.q. bestuursverslag) net zo belangrijk moeten vinden als het financiële jaarverslag, rapport, 'De juiste zorg op de juiste plek', 1 april 2018. Zie ook de genoemde onderwerpen in paragraaf 3.3. van de Governancecode Zorg 2017 (Transparantie en verantwoording).

is verplicht voor (middel)grote rechtspersonen, (middel)grote personenvennootschappen, en jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen die een formeel buitenlandse vennootschap zijn.

De jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling die een geconsolideerde jaarrekening opstelt, mag tevens het bestuursverslag geconsolideerd toevoegen aan de geconsolideerde jaarrekening. Indien hij dit doet dan kunnen hijzelf en de jeugdhulpaanbieders c.q. de gecertificeerde instellingen, binnen zijn groep gebruikmaken van de vrijstelling van de verplichting om het eigen bestuursverslag toe te voegen aan de enkelvoudige jaarrekening.

3.2.4. Afzonderlijke jaarlijkse verslagen en verklaringen

Met de Implementatiewet Richtlijn openbaarmaking winstbelasting is artikel 2:391a BW ingevoegd. Op basis van het tweede en vijfde lid van dit artikel kunnen bij algemene maatregel van bestuur (hierna: amvb) en ministeriële regeling ter uitvoering van bindende EU-rechtshandelingen regels worden gesteld omtrent het opstellen en openbaar maken van een afzonderlijk jaarlijks verslag en daarmee samenhangende verklaringen. Om in de jeugdhulpsector zoveel mogelijk aan te sluiten bij de systematiek van titel 9 Boek 2 BW en ter uitvoering van bindende EU-rechtshandelingen zijn afzonderlijke jaarlijkse verslagen en verklaringen toegevoegd aan de opsomming van bij de financiële verantwoording te voegen informatie.

2.3.5. Verslag van de interne toezichthouder

Aan de financiële verantwoording moet door de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling, ook een verslag van de onafhankelijke interne toezichthouder worden toegevoegd, indien de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling op grond van artikel 4.4.1 van de Jeugdwet over een interne toezichthouder dient te beschikken. Een eigen verslag dat door de interne toezichthouder is opgesteld, onderstreept de onafhankelijke positie die de interne toezichthouder inneemt ten opzichte van het bestuur c.q. de dagelijkse of algemene leiding. De interne toezichthouder legt hierin maatschappelijke verantwoording af over diens handelen en de resultaten van diens handelen. De interne toezichthouder vormt een belangrijke tegenmacht in de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling, en moet er o.a. op toezien of de hoofdlijnen van het strategisch beleid, algemene en financiële risico's en beheers- en controlesysteem van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling, bijdragen aan de maatschappelijke doelstelling van het verlenen van goede en betaalbare zorg.¹⁹ Er zijn geen inhoudelijke eisen gesteld aan dit verslag.

Tabel 3: Overzicht bij de financiële verantwoording te voegen informatie naar categorie van jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling

¹⁹ Zie ook het belang van het interne toezicht in het document 'Kader goed bestuur 2022', NZa/IGJ.

Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die is aan te merken als: (kort)/Levert aan:	Accountants-verklaring	Geen accountants-verklaring	Overige gegevens	Bestuursverslag	Afzonderlijke verslagen en verklaringen	Verslag van de interne toezichthouder
Grote rechtspersoon (artikel 2, eerste lid), alsmede cv of vof waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de schulden, kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	X		X	X Artikel 12, tweede lid: De jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling die een geconsolideerde jaarrekening opstelt, mag het bestuursverslag, geconsolideerd toevoegen aan de geconsolideerde jaarrekening. Artikel 12, derde lid: De jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling die behoort tot een groep waarvoor het bestuursverslag geconsolideerd is toegevoegd, hoeft niet het bestuursverslag, toe te voegen aan de eigen financiële verantwoording.	X	X Indien de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling op grond van artikel 4.4.1 van de Jeugdwet moet beschikken over een interne toezichthouder.
Middelgrote rechtspersoon (artikel 2, eerste lid, onderdeel c), alsmede cv of vof waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de	X		X	X Idem als bij grote rechtspersonen	X	X Idem als bij grote rechtspersoon

Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die is aan te merken als: (kort)/Levert aan:	Accountants-verklaring	Geen accountants-verklaring	Overige gegevens	Bestuursverslag	Afzonderlijke verslagen en verklaringen	Verslag van de interne toezichthouder
schulden, kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.						
Kleine rechtspersoon (artikel 2, eerste lid, onderdeel b), alsmede cv of vof waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de schulden, kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.		X				X Idem als bij grote rechtspersoon
Micro rechtspersoon (artikel 2, eerste lid, onderdeel a), alsmede cv's of vof 's waarvan alle vennoten die volledig aansprakelijk zijn voor de schulden kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.						X Idem als bij grote rechtspersoon
Grote personenvennootschap (artikel 2, derde lid), m.u.v. cv of vof waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de schulden,	X			X	X	X Indien de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling op grond van artikel

Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die is aan te merken als: (kort)/Levert aan:	Accountants-verklaring	Geen accountants-verklaring	Overige gegevens	Bestuursverslag	Afzonderlijke verslagen en verklaringen	Verslag van de interne toezichthouder
kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.						4.4.1 van de Jeugdwet, moet beschikken over een interne toezichthouder
Middelgrote personenvennootschap (artikel 2, derde lid, die voldoet aan de vereisten, bedoeld in artikel 8), m.u.v. cv of vof waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de schulden, kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn.	X			X	X	X Idem als bij grote personenvennootschap
Kleine personenvennootschap (artikel 2, derde lid, die voldoet aan de vereisten, bedoeld in artikel 8), m.u.v. cv of vof waarvan alle vennoten die volledig jegens schuldeisers aansprakelijk zijn voor de schulden, kapitaalvennootschappen naar buitenlands recht zijn		X				X Idem als bij grote personenvennootschap

Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die is aan te merken als: (kort)/Levert aan:	Accountants-verklaring	Geen accountants-verklaring	Overige gegevens	Bestuursverslag	Afzonderlijke verslagen en verklaringen	Verslag van de interne toezichthouder
Micro personenvennootschap (artikel 2, derde lid, onderdeel a, die voldoet aan de vereisten, bedoeld in artikel. 4).		X				X Idem als bij grote personenvennootschap
Eenmanszaak (artikel 2, vierde lid).		X				X Indien de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling op grond van artikel 4.4.1 van de Jeugdwet moet beschikken over een interne toezichthouder
Formeel buitenlandse vennootschap	X indien artikel 5, tweede lid, van de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen dit vereist		X	X	X	X Indien de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling op grond van artikel 4.4.1 van de Jeugdwet moet beschikken over een interne toezichthouder

2.4. De andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen

De in artikel 4.5.2, tweede lid, onderdeel c, van de Jeugdwet bedoelde 'andere informatie betreffende de bedrijfsvoering' wordt door de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling verschaft overeenkomstig bijlage 4. Vanaf boekjaar 2026 gaan alle jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen zich jaarlijks vóór 1 juni verantwoorden met de nieuwe vragenlijst. In het elektronische aanleverportaal wordt nadere uitleg over begrippen ingebouwd.

Uitgangspunt bij de uitvraag van deze 'andere' informatie is het principe 'eenmaal aanleveren, meerdere malen gebruiken door meerdere gebruikers'. Omdat een groot aantal organisaties gebruik kan maken van de openbaar gemaakte data, hoeft de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling de informatie uit bijlage 4 niet afzonderlijk nog eens bij de Nederlandse Zorgautoriteit (hierna: NZa), de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: IGJ) en het Centraal bureau voor de statistiek (hierna: CBS) aan te leveren. De openbaarmaking van deze andere informatie betreffende de bedrijfsvoering op één plek volstaat.

De jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling die een geconsolideerde jaarrekening opstelt, mag tevens de andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling geconsolideerd vermelden. Indien hij dit doet dan kunnen hijzelf en de jeugdhulpaanbieders c.q. de gecertificeerde instellingen binnen zijn groep gebruiken van de vrijstelling van de verplichting om de andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling enkelvoudig in het elektronisch aanleverportaal te vermelden. In het elektronisch aanleverportaal wordt gevraagd of de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling van deze vrijstelling gebruik maakt.

2.5. Wijze van openbaarmaking

Op grond van artikel 15, eerste lid, geschiedt de openbaarmaking door deponering van de jaarverantwoording, die volledig in de Nederlandse taal en euro is opgesteld, bij het CIBG via elektronische weg op het platform DigiMV, waarna deze openbare jaarverantwoording gratis toegankelijk is voor eenieder op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl.

De jaarverantwoording wordt door de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling openbaar gemaakt met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële toestand tussen 31 december van het boekjaar en de datum van vaststelling is gebleken.

2.6. Deponeren van de ontbrekende financiële verantwoording of onderdelen van de daarbij te voegen informatie

Als na het aanleveren van de jaarverantwoording blijkt, dat die in ernstige mate tekortschiet, dan meldt de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling dit onverwijld bij het CIBG via hetzelfde elektronische platform DigiMV door het invullen van een zogenoemde désaveuverklaring.²⁰ Het is niet mogelijk dat de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling zelf de jaarverantwoordingsdata in DigiMV corrigeert. In dat geval is het voor de gebruikers immers niet transparant dat de eerder openbaar gemaakte data en de voor de data-analyse gebruikte data een ernstig gebrek bevatten. Op grond van artikel 16, vierde lid, en het model van Bijlage 5 moet de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling in het geval dat de financiële verantwoording of onderdelen van de daarbij te voegen informatie in de openbaar gemaakte jaarverantwoording ontbreken, dit ernstig gebrek onverwijld via het elektronisch platform DigiMV melden en de ontbrekende onderdelen alsnog onverwijld via deze melding openbaren. Een voorbeeld van een ernstig gebrek aan de financiële verantwoording is de situatie dat de openbaar gemaakte financiële verantwoording met de toelichting daarop een leeg of verkeerd document betreft. Een tweede voorbeeld is een jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling die geen verslag van de interne toezichthouder via het elektronisch platform DigiMV openbaar heeft gemaakt, maar wel op grond van artikel 4.4.1 van de Jeugdwet over een interne toezichthouder zou moeten beschikken.

2.7. Gevolgen van rechtshandelingen waardoor jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen ophouden te bestaan

De openbaarmakingsplicht voor de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling geldt tot de datum dat deze ophoudt te bestaan. Met artikel 17 wordt geregeld dat na een rechtshandeling die ertoe leidt dat één of meer jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen ophouden te bestaan, de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling die bij de rechtshandeling partij was de gegevens en andere informatie over de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling die ophoudt te bestaan, in zijn eigen jaarverantwoording openbaart. Een dergelijk geval zal zich voordoen als gevolg van privaatrechtelijke rechtshandelingen zoals fusie, samenvoeging of

²⁰ Artikel 13, vierde lid.

splitsing. Ook kan gedacht worden aan publiekrechtelijke rechtshandelingen waarbij een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling ophoudt te bestaan. Artikel 17 voorkomt dat over het boekjaar van een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instellingen die ophoudt te bestaan, geen maatschappelijke verantwoording over de besteding van collectieve middelen wordt afgelegd, terwijl de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling die partij bij de rechtshandeling was de jeugdhulpverlening, dan wel de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen jeugdreclassering en de financiële bedrijfsvoering geheel of gedeeltelijk overneemt.

2.8. Onderwijsinstelling met jeugdhulpcomponent

Het uitgangspunt van onderhavige regeling is dat als sprake is van één rechtspersoon, waarbinnen de bedrijfsonderdelen jeugdhulp en bekostigd onderwijs zijn ondergebracht, voor de jaarverantwoording of jaarverslaggeving de regels en wijze van openbaarmaking gelden die voor het grootste bedrijfsonderdeel gelden. Dat houdt in dat indien de netto-omzet van de jeugdhulpaanbieder gedurende twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien gedurende twee opeenvolgende balansdata voor een groter aandeel bestaat uit bekostigd onderwijs, dan uit jeugdhulp, de Regeling verslaggeving onderwijs van overeenkomstige toepassing is op de jaarverantwoording van een jeugdhulpaanbieder. Deze laatste eis wordt gesteld zodat een incidentele situatie in een boekjaar niet bepalend is voor de wijze van afleggen van jaarverantwoording. Een jeugdhulpaanbieder valt onder de Regeling jaarverslaggeving onderwijs als hij in twee boekjaren meer heeft omgezet in het onderwijs dan in de verlening van jeugdhulp. Als hij in een volgend jaar meer jeugdhulpomzet heeft gemaakt dan onderwijsomzet, dan blijft hij onder de onderwijsregelgeving vallen, tot het moment dat hij twee jaar op rij meer jeugdhulpomzet heeft gemaakt. Vanaf dat moment valt hij onder de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet. Voor startende jeugdhulpaanbieders geldt dat de omzet van het eerste boekjaar bepalend is. Dus als een startende jeugdhulpaanbieder in zijn eerste boekjaar meer omzet uit onderwijs haalt dan uit jeugdhulp, moet hij zich de eerste twee boekjaren verantwoorden via de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het hier gehanteerde criterium van twee opeenvolgende balansdata is afgeleid uit onder meer afdeling 11 van Titel 9, Boek 2 BW en de artikelen 4 en 6 van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG.

2.9. Zorgaanbieders die tevens jeugdhulpaanbieder zijn

Deze regeling geldt niet voor een zorgaanbieder die tevens jeugdhulpaanbieder is. In artikel 4.5.2, vijfde lid, van de Jeugdwet, is geregeld dat voor deze combinatie-instellingen de Regeling openbare jaarverantwoording WMG geldt. In die regeling zijn meerdere aanpassingen gedaan om de geleverde jeugdhulp toe te voegen aan de regeling. Deze categorie van zorgaanbieders passen de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet niet toe. Dat bespaart de regeldruk voor deze categorie van zorgaanbieders en maakt de regelgeving doenlijker.

3. Verhouding tot hoger recht

3.1. Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer geldt op grond van artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) en heeft onder meer tot doel te beschermen tegen onnodige aantasting van de vrijheid en individualiteit van personen door toezicht en controle door de overheid. Dit geldt niet alleen voor natuurlijke personen, maar ook voor rechtspersonen en brengt onder meer mee dat de overheid alleen met een goede reden informatie openbaar maakt.

Een financiële verantwoording bevat in het algemeen geen informatie die vereenzelvigd kan worden met een natuurlijke persoon, met uitzondering van de bezoldiging van de dagelijkse of algemene leiding en de interne toezichthouder of bestuurders en commissarissen in het geval van een grote rechtspersoon. In het arrest van de Hoge Raad van 15 december 1992²¹ is het volgende overwogen: 'In 's hofs overwegingen ligt het oordeel besloten dat de in artikel 2:394 BW vervatte plicht van de daar bedoelde rechtspersonen tot openbaarmaking van de jaarrekening zich slechts uitstrekt tot niet onder de bescherming van artikel 8, eerste lid, EVRM vallende gegevens met betrekking tot de door de rechtspersoon gedreven onderneming.' Gegevens over ondernemingen zijn géén persoonsgegevens, omdat deze gegevens geen betrekking hebben op een natuurlijke persoon. Een uitzondering hierop is bijvoorbeeld de financiële verantwoording van de

²¹ Hoge Raad 15 december 1992, ECLI:NL:HR:1992:AD1798.

eenmanszaak. Bij een eenmanszaak wordt door het openbaar maken van het resultaat van de jeugdhulpaanbieder direct inzicht gegeven in het inkomen van de eigenaar (een natuurlijk persoon). De jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling kan er verder belang bij hebben bepaalde gegevens uit oogpunt van privacy niet openbaar te maken. De maatschappij in het algemeen (zoals journalisten, onderzoekers en maatschappelijke organisaties) kan juist behoefte hebben aan meer financiële en bedrijfsmatige informatie over de besteding van collectieve middelen.

Het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer is geen absoluut recht: onder bepaalde voorwaarden mag de overheid dit recht inperken. De eerste belangrijke voorwaarde is dat voor de inperking een wettelijke basis moet bestaan. Daarnaast moet de openbaarmaking noodzakelijk zijn. Voor deze grondrechten geldt dat beperkingen in de uitoefening van deze rechten slechts zijn toegestaan, voor zover bij de wet voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Onderdeel van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer is het recht op bescherming van persoonsgegevens.

Door de openbaarmakingsverplichting in artikel 4.5.2 van de Jeugdwet vast te leggen, is de verplichting bij wet voorzien, kenbaar en voorzienbaar. De beperking heeft een legitiem doel; deze wordt noodzakelijk geacht in onze democratische samenleving in het belang van het voorkomen van strafbare feiten, de toegankelijkheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van de jeugdzorg en voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. De openbaarmakingsverplichting heeft tot doel om de financiële transparantie van de jeugdsector alsmede de informatiepositie van eenieder te waarborgen, zodat jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen door eenieder aangesproken kunnen worden op de besteding van collectieve middelen en de financiële bedrijfsvoering. In diverse casuïstiek stond de vraag centraal of zakelijke belangen van individuen te verenigen zijn met de belangen van jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen als geheel en met de daarmee verbonden maatschappelijke belangen: het leveren van kwalitatief goede en betaalbare jeugdzorg.

De openbaarmaking is noodzakelijk om dit doel te bereiken. Door de openbaarheid van informatie over bijvoorbeeld de dagelijkse of algemene leiding en interne toezichthouder van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling kunnen personen of organisaties beter geïnformeerd besluiten of zij zaken willen doen met de bijbehorende jeugdhulpaanbieder c.q. bijbehorende gecertificeerde instelling. Het zal daarbij vaak gaan om personen die aanleiding geven om de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling niet te vertrouwen. Zo kunnen risico's ontstaan bij een te grote verwevenheid tussen de verschillende rollen binnen en buiten een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling, bijvoorbeeld wanneer leden van de dagelijkse of algemene leiding of interne toezichthouders tegelijkertijd op persoonlijke titel aandeelhouder zijn van organisaties binnen of rondom dezelfde jeugdzorggroep.

Het is noodzakelijk om de jaarverantwoording via een elektronisch aanleverportaal openbaar te maken, zodat de openbare jaarverantwoording voor eenieder eenvoudig en eenduidig toegankelijk is. Daarvan is geen sprake als de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling zou kunnen volstaan met het publiceren van de jaarverantwoording op de eigen website of ter inzage leggen bij het eigen kantoor. Bovendien vergroot een deponeerplicht bij een openbare website dat de informatiepositie van diensten met controle-, toezichts- en opsporingstaken. De informatie kan bijvoorbeeld worden gebruikt voor de controle door de Belastingdienst, onderzoek door de bijzondere opsporingsdiensten, het doorlopende toezicht op rechtspersonen door het landelijk Bureau Bibob, het CIBG, de Nederlandse Arbeidsinspectie en de Inspectie JenV. Overigens is de openbare jaarverantwoording zeker niet alleen bedoeld voor het toezicht op jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen. Zoals eerder toegelicht is een belangrijk doel van deze openbaarmakingsplicht het jaarlijks openbaar verantwoording afleggen aan de maatschappij in het algemeen en stakeholders in de jeugdzorgsector in het bijzonder. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan media, onderzoekers, interne toezichthouders, cliëntenraden, en het parlement.

Ten slotte wordt de beperking proportioneel geacht, omdat uitsluitend jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen die (geheel of gedeeltelijk) met collectieve middelen bekostigd worden zich maatschappelijk moeten verantwoorden. Om te beperken dat te veel privacygevoelige informatie openbaar wordt gemaakt, is in het model voor financiële verantwoording in bijlage 2 de balanspost 'eigen vermogen' samengevoegd tot één balanspost, zodat de privé onttrekkingen of stortingen niet zijn te herleiden naar een natuurlijke persoon (c.q. de vennoot of maat) van de

personenvennootschappen. Verder maken eenmanszaken in het kader van hun financiële verantwoording uitsluitend financiële ratio's openbaar, zodat het inkomen van de eigenaar niet voor eenieder inzichtelijk is. Voor personenvennootschappen kan het resultaat wel openbaar worden gemaakt, omdat enkel personenvennootschappen met twee of meer jeugdhulpaanbieders onder de openbaarmakingsplicht vallen en het resultaat van een personenvennootschap dus niet direct is te herleiden naar één natuurlijk persoon. Bij een personenvennootschap kunnen bijvoorbeeld afwijkende afspraken zijn gemaakt ten aanzien van de resultaatverdeling onder de vennoten en maten van de jeugdhulpaanbieder, bijvoorbeeld omdat zij niet een gelijk percentage kapitaal hebben ingebracht.

3.2. Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Onder persoonsgegevens in de zin van de AVG wordt alle informatie begrepen over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Als identificeerbaar wordt beschouwd de informatie waardoor een natuurlijke persoon direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identicator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identicator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon. Onder verwerking valt kort gezegd elke handeling met betrekking tot persoonsgegevens die wordt gedefinieerd in artikel 4, tweede lid, AVG.

De verwerking van persoonsgegevens is voor jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op hen rust (artikel 6, eerste lid, onder c, AVG). Op grond van artikel 4.5.2, eerste lid, van de Jeugdwet verantwoordt een jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling zich jaarlijks vóór 1 juni door het openbaar maken van een jaarverantwoording. In deze regeling worden de inhoud en inrichting van de financiële verantwoording, de bij de financiële verantwoording te voegen informatie en andere te vermelden informatie nader geregeld.

Op grond van artikel 5 AVG moeten persoonsgegevens toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Om die reden worden uitsluitend de persoonsgegevens van de leden van de dagelijkse of algemene leiding, bestuurder(s), maten, vennoten, eigenaar en interne toezichthouder openbaar gemaakt. Door de openbaarheid van informatie over de dagelijkse of algemene leiding en interne toezichthouder van de jeugdhulpaanbieder of de gecertificeerde instelling, kunnen personen of organisaties beter geïnformeerd besluiten of zij zaken willen doen met de bijbehorende jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling. Bovendien wordt de jaarverantwoording gedurende zeven jaar bewaard en daarmee niet langer bewaard dan nodig is voor de maatschappelijke controle op de integere en professionele bedrijfsvoering van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Deze bewaartermijn sluit aan bij andere vergelijkbare openbaarmakingsverplichtingen, zoals de bewaartermijn die wordt gehanteerd in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG, de bewaartermijn voor stukken die bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel (hierna: KvK) worden gedeponneerd, de administratieplicht en voor de Belastingdienst.

Zoals toegelicht in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg, is de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling zelf verantwoordelijk voor de tijdigheid, de juistheid en volledigheid van de gegevens in de openbare jaarverantwoording.²² De jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling wordt in het aanleverportaal en de toelichtende brochure geïnformeerd dat de gehele jaarverantwoording openbaar wordt gemaakt en via DigiMV kan worden ingezien.

Het CIBG beheert de webapplicatie waarmee de openbare jaarverantwoordingsgegevens aangeleverd kunnen worden. Door het toepassen van controle- en validatieregels op de gegevens bevordert het CIBG de juistheid en de volledigheid van de informatie. Deze regels bieden de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling de mogelijkheid om zelf te controleren of de aangeleverde gegevens logisch en consistent zijn en daarmee om zelf de kwaliteit van de gegevens te beoordelen. Daarnaast hebben in bepaalde gevallen accountants een controletaak op de financiële verantwoording en de daarbij te voegen informatie.

Bij het aanleveren van informatie is, teneinde onbevoegde logische²³ toegang tot genoemde webapplicatie, alsmede schade aan de betrouwbaarheid van informatie en informatie verwerkende

²² Kamerstukken II, 2023-2024, 36546-3, paragraaf 4.3.3

²³ De tweedeling is: logisch vs. fysiek. Fysieke toegang: bijv. gebouwen en apparatuur, door middel van sloten, toegangspoortjes en beveiligingscamera's. Logische toegang: richt zich op het veiligstellen van digitale assets

faciliteiten van het CIBG te voorkomen, sprake van een authenticatieniveau conform (ten minste) betrouwbaarheidsniveau 2+ van e-Herkenning. Het CIBG zorgt ervoor dat op systematische wijze maatregelen worden bepaald en ten uitvoer worden gelegd om de informatieveiligheid van informatie en de informatie verwerkende faciliteiten van het CIBG voor de aanlevering van de openbare jaarverantwoording, te borgen. De maatregelen die uit hoofde van informatieveiligheid ten uitvoer worden gelegd, zijn gebaseerd op het vigerende gemeenschappelijke normenkader in het digitale verkeer met het Rijk, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid.

4. Verhouding tot Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek

Het BW is niet rechtstreeks van toepassing op de in artikel 4.5.2 van de Jeugdwet bedoelde jaarverantwoording. Wel zijn verschillende delen van titel 9 van Boek 2 BW van overeenkomstige toepassing verklaard op de financiële verantwoording die op grond van artikel 4.5.2, eerste lid, van de Jeugdwet moet worden openbaar gemaakt. Hierop wordt in het artikelsgewijze deel van deze toelichting ingegaan. Ook treden enkele artikelen uit het BW in werking doordat in het kader van de Jeugdwet een jaarverantwoording moet worden openbaar gemaakt die gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9. Zo hoeven op grond van artikel 2:360, derde lid, BW-stichtingen of verenigingen als bedoeld in dat artikellid niet een jaarrekening op grond van het BW op te stellen en niet bij het handelsregister openbaar te maken, indien zij op grond van een andere wet (zoals de Jeugdwet) een financiële jaarverantwoording openbaar moeten maken die gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9 van boek 2 BW en deze bij het CIBG openbaar hebben gemaakt. Ook de artikelen 2:297a en 2:297b BW (limiteringsregeling) krijgen werking doordat alle stichtingen een financiële verantwoording moeten opstellen die gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9. De genoemde artikelen houden in dat de benoeming tot bestuurder of commissaris van een 'grote' stichting geen doorgang vindt indien de persoon in kwestie reeds een zodanig aantal commissariaten vervult, dat dit boven een wettelijk maximum uitkomt. Of een stichting 'groot' is, wordt bepaald aan de hand van de activa, netto-omzet en het aantal personeelsleden van de stichting. Deze criteria zijn ontleend aan het jaarrekeningenrecht (artikel 2:397 BW). Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat tevens de artikelen 2:334q (splitsing) en 2:321 BW (fusie) op deze regeling overeenkomstig van toepassing zijn.

Met de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen geldt onder andere de regeling van aansprakelijkheid bij faillissement ook voor bestuurders en commissarissen van een jeugdhulpaanbieder c.q. een gecertificeerde instelling die een vereniging of stichting is en die bij of krachtens de wet verplicht is om een financiële verantwoording op te stellen die gelijk of gelijkwaardig is aan een jaarrekening als bedoeld in titel 9. Dit betekent dat wanneer een rechtspersoon niet heeft voldaan aan – samengevat – de boekhoudplicht of de plicht om de jaarrekening tijdig, vóór 1 juni, bij het CIBG openbaar te maken, sprake is van een bewijsvermoeden dat sprake is van een onbehoorlijke taakvervulling die een belangrijke oorzaak is van het faillissement van de rechtspersoon. Dit brengt met zich mee dat de bestuurder (of de commissaris) in dat geval aansprakelijk is jegens de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling, tenzij hij aantoont dat het faillissement niet te wijten is aan een kennelijk onbehoorlijke taakvervulling.

Overwogen is om voor het micro regime gebruik te maken van de verplichting voor bepaalde jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen om financiële gegevens aan te leveren bij de Belastingdienst voor de heffing van vennootschap- of inkomstenbelasting. De fiscale aangifte en de (gedeeltelijk) openbare jaarverantwoording hebben echter een andere doelstelling. Zo wordt de fiscale aangifte niet opgesteld om de integriteit van de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling te toetsen, maar ten behoeve van de Belastingdienst, voor het vaststellen van de verschuldigde belasting. De fiscale regels zijn gericht op het vaststellen van een grondslag voor belastingheffing en worden beheerst door het beginsel van «goed koopmansgebruik». De hierboven geschetste belastingverplichtingen betreffen daardoor niet één op één dezelfde informatie. De fiscale jaarrekening die bij de Belastingdienst wordt aangeleverd is niet gelijk aan de verkorte balans die bij het handelsregister van de KVK en het CIBG moet worden gedeponneerd, ook niet wanneer een micro jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling gebruik zou mogen maken van de optie die vergelijkbaar is met artikel 2:395a, zevende lid, BW en voor zijn commerciële jaarrekening fiscale waarderingsgrondslagen toepast. Deze route is daardoor in het Nederlandse jaarrekeningenrechtssysteem, net als in het BW, niet inpasbaar.

5. Verhouding tot de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving

door het controleren van wie toegang heeft tot specifieke data of systemen binnen een organisatie. Bijv. m.b.v. van wachtwoorden, autorisaties en tweefactorauthenticatie.

Voor jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen die op grond van artikel 2, eerste en derde lid, van deze regeling een financiële verantwoording openbaar moeten maken, geeft de financiële verantwoording volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling. Voor het antwoord op de vraag of de financiële verantwoording het vereiste inzicht geeft, moet worden onderzocht of zulks het geval is volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd. Bij de vaststelling daarvan zijn, gelet ook op de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (hierna: RJ-Richtlijnen) van belang. De voorschriften van deze RJ-Richtlijnen kunnen immers een belangrijk oriëntatiepunt en gezaghebbende kenbron vormen voor wat in het concrete geval als aanvaardbaar heeft te gelden. Ingeval de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling bij het vaststellen van de jaarrekening is gekomen tot waarderingen die met deze voorschriften stroken, kan zulks een belangrijke aanwijzing vormen dat het vereiste inzicht is verschaft en dat de ruimte die in redelijkheid aan de jeugdhulpaanbieder c.q. de gecertificeerde instelling moet worden gelaten bij haar keuze voor de waardering van bepaalde posten niet is overschreden. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de RJ-Richtlijnen het karakter van aanbevelingen hebben en geen algemeen verbindende voorschriften zijn. Dat betekent dat de RJ-Richtlijnen deze regeling uitleggen, maar geen zelfstandige verplichtingen kunnen opleggen die afwijken van deze regeling.

6. Regeldruk

In de Jeugdwet staat dat in beginsel alle jeugdhulpaanbieders – met uitzondering van solistisch werkende jeugdhulpverleners – en gecertificeerde instellingen moeten voldoen aan de openbaarmakingsplicht. In het Besluit Jeugdwet zijn gemeenten en jeugdhulpaanbieders die uitsluitend jeugdhulp leveren die bestaat uit het vervoer van een jeugdige van deze plicht uitgezonderd. De aanpassing en harmonisatie van de openbare jaarverantwoordingsverplichting zal vanwege de voor de inwerkingtreding van artikel 4.5.2 van de Jeugdwet bestaande verantwoordingsplicht in paragraaf 8.3 van de Jeugdwet naar verwachting leiden tot minder regeldruk, omdat de vragenlijst beperkter wordt en beter aansluit bij het BW. Deze verwachting wordt onderschreven door Sira Consulting die een regeldruktoets heeft uitgevoerd bij het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Hieronder staan de indicatieve ramingen voor de regeldruk.

Tabel 4: eenmalige regeldruk om kennis te nemen van de wijzigingen²⁴

Grootteklasse	Kosten per aanbieder	Totale regeldruk
Micro	€ 38,50	€ 50.628
Klein	€ 28,88	€ 6.237
(Middel)groot	€ 50,13	€ 5.414
Combi's	€ 0,00	€ 0,00
Totaal		€ 62.279

Tabel 5: structurele regeldruk van de openbare jaarverantwoording²⁵

Grootteklasse	Kosten per aanbieder	Totale regeldruk
Micro	- € 133,25	- € 175.224
Klein	- € 525,78	- € 113.577
(Middel)groot	- € 84,87	- € 9.166
Combi's	- € 67,50	- € 7.358
Totaal		- € 305.325

In de openbare jaarverantwoording moet een toelichting worden gegeven op de financiële derivaten van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling. Op basis van de interviews door Sira Consulting blijkt dit nauwelijks voor te komen, waardoor er geen sprake is van regeldruk op dit punt.²⁶ Nu zoveel mogelijk wordt geharmoniseerd met de regelgeving die op het gebied van jaarverantwoording geldt voor de zorgaanbieders op grond van de Wmg, is de verwachting dat de totale regeldruk afneemt. Veel rechtspersonen zijn op grond van Titel 9 van Boek 2 BW bovendien al verplicht om een jaarrekening op te stellen. Voorts zijn op basis hiervan middelgrote en grote

²⁴ Regeldrukberekening jaarverantwoording en vroegsignalering Jeugdzorg, Sira Consulting, maart 2025

²⁵ Regeldrukberekening jaarverantwoording en vroegsignalering Jeugdzorg, Sira Consulting, maart 2025

²⁶ Sira Consulting, *Onderzoek Regeldruk governancebepalingen Wet Verbetering Beschikbaarheid Zorg voor Jeugdigen*, april 2022.

ondernemingen ook al verplicht om een accountantscontrole uit te laten voeren. Daarnaast zijn organisaties die op grond van het BW geen jaarrekening hoeven op te stellen (zoals eenmanszaken, personenvennootschappen en rechtspersonen die niet worden genoemd in artikel 2:360 BW) op grond van de artikelen 3:15i, juncto 2:10, tweede lid, BW al verplicht om een balans en een staat van baten en lasten op te stellen. In onderhavige regeling is voor bepaalde categorieën van verantwoordingsplichtige jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen bepaald dat kan worden volstaan met een balans en een staat van baten en lasten. Dit verlicht hun administratieve lasten. Voorts wordt gewezen op het principe "eenmaal aanleveren, meerdere malen gebruiken; omdat een groot aantal gebruikers (via deze jaarlijkse maatschappelijke verantwoording) gebruik kan maken van de aangeleverde data, zoals het CBS²⁷ en media, hoeft de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling de andere informatie betreffende de bedrijfsvoering niet afzonderlijk bij iedere derde aan te leveren.

Een jaarverantwoording bestaat uit enerzijds informatie over de besteding van middelen door jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen die worden gefinancierd uit collectieve middelen en anderzijds informatie over de (financiële) bedrijfsvoering van zodanige jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen. Gegevens over de besteding van de middelen zijn vastgelegd in de gescheiden administratie, bedoeld in artikel 4.5.1, tweede en vierde lid, van de Jeugdwet; in dit kader is ook artikel 3:15i BW van belang. De gescheiden administratie vormt een goede basis voor de openbare jaarverantwoording jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen als bedoeld in artikel 4.5.2 van de Jeugdwet. Door de gescheiden administratie, bedoeld in artikel 4.5.1 van de Jeugdwet (alsmede door artikel 3:15i BW), wordt de ervaren regeldruk als gevolg van de openbare jaarverantwoording verlaagd. De regeldruk voor de openbaarmaking plichtige jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen wordt niet veroorzaakt door de inhoud van deze regeling, maar door de openbaarmakingsplicht die reeds is geregeld in de hogere regelgeving (de Jeugdwet).

7. Toetsen

7.1. MKB-toets

Op 30 mei en 4 juni 2024 heeft een MKB-toets plaatsgevonden over de lagere regelgeving bij de bepalingen t.a.v. de financiële bedrijfsvoering. Twaalf vertegenwoordigers van jeugdhulpaanbieders uit verschillende sectoren, en gecertificeerde instellingen hebben in een panelgesprek opmerkingen gemaakt over de werkbaarheid, uitvoerbaarheid en regeldrukeffecten van deze ministeriële regeling.

Vanuit het panel wordt aangegeven dat het een goede ontwikkeling is dat er meer transparantie komt. Het panel geeft aan niet terug te willen naar afzonderlijke uitvragen van dezelfde informatie door verschillende partijen. Het panel wil weten of voor de openbare jaarverantwoording hetzelfde format voor jeugd wordt gebruikt als voor de zorg.

Ten aanzien van het in financiële zin scheiden van activiteiten op het gebied van de jeugdhulpverlening van de andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten is nog het volgende meegegeven. Het kunnen opsplitsen van activiteiten wordt als positief gezien. Met name zorgboeren geven aan dat zij er tegenaanlopen dat omzet uit zorgactiviteiten en overige, veelal agrarische, activiteiten bij elkaar worden opgeteld en er daarmee een vertekend beeld van de opbrengsten van de daadwerkelijke jeugdhulp kan ontstaan. Deze categorie jeugdhulpaanbieders verzoekt om de niet-jeugdhulpgerelateerde opbrengsten en kosten buiten de jaarverantwoording te laten. De panelleden stellen dat de niet-jeugdhulp gerelateerde opbrengsten en kosten tot een vertekend beeld van de financiële bedrijfsvoering of het resultaat kunnen leiden en concurrentiegevoelige informatie openbaar wordt gepubliceerd.

Reactie

De openbare jaarverantwoording jeugd zal inderdaad zoveel mogelijk worden geharmoniseerd met openbare jaarverantwoording WMG, tenzij afwijken noodzakelijk is vanwege het karakter van het jeugdstelsel. Dit zal met name het geval zijn bij de overige informatie over de bedrijfsvoering die bij de financiële verantwoording moet worden gevoegd.

In het rapport "Vergelijking opties maatschappelijke jaarverantwoording" van het onafhankelijke onderzoeksbureau Improven is in 2023 als alternatieve optie onderzocht wat de gevolgen zijn van

²⁷ Artikel 33 van de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek.

een maatschappelijke verantwoording over uitsluitend de besteding van collectieve middelen in plaats van over de gehele financiële bedrijfsvoering. Dit alternatief leidt volgens Improven tot uitvoeringsproblemen, omdat de toerekening van de door de aanbieders gemaakte kosten aan collectieve en private middelen enerzijds een subjectief karakter heeft (en daardoor niet per definitie leidt tot een getrouw beeld van de financiële verantwoording en de toelichting daarop) en anderzijds tot een hogere tijdbesteding voor de aanbieder zal leiden. Om deze negatieve gevolgen te voorkomen, is zo veel mogelijk aangesloten bij bestaande administratie- en verantwoordingsverplichtingen in Boek 2 en 3 BW waarin over de gehele financiële bedrijfsvoering, zowel het collectieve als niet-collectieve deel, samengevoegd wordt gerapporteerd. De plicht om een jaarverantwoording openbaar te maken, ziet dan ook op de gehele financiële bedrijfsvoering en alle activiteiten die binnen één entiteit of groep van de jeugdhulpaanbieders zijn ondergebracht. Inzicht in de gehele financiële bedrijfsvoering is ook noodzakelijk om bijvoorbeeld financiële ratio's te berekenen die inzicht geven in de continuïteit van de jeugdhulpverlening. Volledigheidshalve wordt op grond van artikel 2:380, eerste lid, BW indien de inrichting van het bedrijf van de rechtspersoon is afgestemd op werkzaamheden in verschillende bedrijfstakken, met behulp van cijfers inzicht gegeven in de mate waarin elk van de soorten van die werkzaamheden tot de netto-omzet heeft bijgedragen. Deze bepaling is van overeenkomstige toepassing op alle (middel)grote jeugdhulpaanbieders. Het staat kleine jeugdhulpaanbieders overigens vrij om in de toelichting bij de financiële verantwoording segmentatie naar bedrijfstak toe te passen, als dit naar hun oordeel het getrouw beeld ten goede komt.

7.2. Advies ATR

PM parallel aan internetconsultatie

7.3. NZa-toets uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

PM parallel aan internetconsultatie

8. Budgettaire gevolgen

De openbaarmakingsverplichting heeft geen budgettaire gevolgen voor de rijksbegroting. Ook worden positieve effecten van de openbare jaarverantwoording verwacht in de vorm van een efficiëntere financiële bedrijfsvoering bij de jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen.

9. Internetconsultatie

9.1. Algemeen

PM

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen Inleidende bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

De begrippen zoals genoemd in artikel 1 van de Jeugdwet zijn ook van toepassing in deze regeling. Een solistisch werkende jeugdhulpverlener valt evenwel in deze regeling niet onder het begrip jeugdhulpaanbieder. Solisten zijn immers uitgezonderd van de jaarverantwoordingverplichting.

Voorts is van belang dat met deze regeling, en de daarin gebruikte begrippen, zoveel als mogelijk is aangesloten bij de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. Net als in die regeling wordt met het begrip *boekjaar* afgeweken van artikel 2:10a BW. Het boekjaar van de jaarverantwoording in de zin van deze regeling heeft betrekking op een kalenderjaar. Een uitzondering hierop is niet mogelijk. Dat betekent dat het boekjaar start op 1 januari en eindigt op 31 december. Een verlengd boekjaar is derhalve niet toegestaan. Een verkort boekjaar is in bijzondere omstandigheden wel toegestaan. Gedacht kan worden aan de situatie dat de onderneming in de loop van het kalenderjaar aanvangt met zijn activiteiten als jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling.

Hoofdstuk 2. Financiële verantwoording

Artikel 2. Toepasselijke modellen en regels

In dit artikel wordt geregeld op welke manier de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling zich financieel verantwoordt. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verantwoorden zich jaarlijks over ieder boekjaar.

Eerste lid

Op grond van het eerste lid moet een instelling die niet onder het derde tot en met vierde lid valt, als financiële verantwoording een jaarrekening (met toelichting) openbaar maken die overeenkomstig bijlage 1 bij deze regeling is opgesteld. In deze bijlage zijn modellen opgenomen voor de balans en de winst- en verliesrekening; bij beide moet een toelichting worden gevoegd. De financiële verantwoording bestaat voor de jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, in elk geval uit hun eigen jaarrekening (ook wel 'enkelvoudige jaarrekening' genoemd). Indien sprake is van een jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling als bedoeld in artikel 9, eerste of tweede lid, moet deze eigen jaarrekening worden aangevuld met een geconsolideerde jaarrekening. In dat geval bestaat de financiële verantwoording dus uit de eigen jaarrekening (ook wel 'enkelvoudige jaarrekening' genoemd) én de geconsolideerde jaarrekening. De bepalingen over de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen in artikel 9.

Tweede lid

In de regeling is waar mogelijk aangesloten bij het BW. Op de jaarrekening door jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen als bedoeld in het eerste lid zijn daartoe delen van titel 9 van Boek 2 BW en het Besluit actuele waarden in beginsel van overeenkomstige toepassing verklaard. Sommige bepalingen zijn echter niet van overeenkomstige toepassing verklaard. Daaraan liggen verschillende redenen ten grondslag. Ten eerste zijn er bepalingen niet van overeenkomstige toepassing verklaard om te bewerkstelligen dat eenduidige modellen voor de jeugdzorgsector worden voorgeschreven. Hiertoe is enkel een winst- en verliesrekening toegestaan waarbij de baten en lasten uit de gewone bedrijfsuitoefening worden gesplitst zoals is voorgeschreven in artikel 2:377, derde lid, BW. Ook kunnen coöperaties, stichtingen en verenigingen in afwijking van artikel 2:361, tweede lid, BW niet kiezen voor een exploitatierekening in plaats van een winst- en verliesrekening. Ten tweede is in tegenstelling tot het BW voorgeschreven dat de financiële verantwoording wordt opgesteld in de Nederlandse taal en euro. Om die reden zijn enkele artikelen uit het BW die zien op het opstellen van de jaarverantwoording in een andere taal en valuta niet van overeenkomstige toepassing verklaard. Ten derde zijn bepaalde bevoegdheden van andere ministers niet van overeenkomstige toepassing verklaard. Zo zijn de bepalingen over de mogelijkheid om een verzoek om ontheffing in te dienen bij de Minister van Economische Zaken omtrent de inhoud van de financiële verantwoording niet van toepassing op de verantwoording in het kader van de Jeugdwet (zoals artikel 2:379, vierde lid, BW). Tot slot geldt dat de relevante bepalingen van enkele afdelingen van titel 9 van Boek 2 BW die niet van overeenkomstige toepassing zijn verklaard, in aangepaste vorm zijn verwerkt in de artikelen van deze regeling.

Veel jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zijn op grond van titel 9 van Boek 2 BW verplicht om een jaarrekening openbaar te maken bij de KvK. Ingevolge artikel 2:363, zesde lid, BW moeten besloten vennootschappen en naamloze vennootschappen de bij de KvK te deponeren jaarrekening inrichten overeenkomstig het Besluit modellen jaarrekening. In artikel 1 van het Besluit modellen jaarrekening wordt hen voor de balans de keuze geboden tussen Model A of Model B en voor de winst- en verliesrekening tussen Model E of Model F van dat besluit. In de onderhavige regeling wordt voor alle jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die ten behoeve van de openbaarmaking bij het CIBG op grond van artikel 2, eerste lid, een jaarrekening moeten openbaar maken, in bijlage 1 aangesloten bij de Modellen A (voor de balans) en E (voor de winst- en verliesrekening) van het Besluit modellen jaarrekening, met dien verstande dat in bijlage 1 van deze regeling onderscheid wordt gemaakt tussen micro jeugdhulpaanbieders (voor hen gelden voor de balans en winst- en verliesrekening respectievelijk de modellen A en B), kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen (voor hen gelden voor de balans en winst- en verliesrekening respectievelijk de Modellen C en D van bijlage 1 bij de onderhavige regeling) en (middel)grote jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen voor wie de Modellen E (balans) en F (winst- en verliesrekening) van bijlage 1 bij de onderhavige regeling gelden. In de in bijlage 1 bij de onderhavige regeling opgenomen Modellen C en D voor kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zijn de voor hen geldende vrijstellingen reeds verwerkt; wel kunnen zij in aanvulling daarop nog gebruikmaken van de in artikel 7 geregelde vrijstellingen voor de toelichting. De middelgrote jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen kunnen de in artikel 8, derde lid, geregelde vrijstelling ten aanzien van de toelichting, eveneens zelf toepassen in Model C van bijlage 1 bij deze regeling.

Door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de voorgeschreven modellen en de bepalingen zoals opgenomen in titel 9 van Boek 2 BW, is beoogd om de financiële verantwoording die overeenkomstig deze regeling wordt opgesteld gelijkwaardig te laten zijn aan de jaarrekening, bedoeld in titel 9 van Boek 2 BW. Dat brengt voor stichtingen en verenigingen als bedoeld in artikel 2:360, derde lid, BW met zich mee dat voor hen toepassing van titel 9 van Boek 2 BW achterwege kan blijven. Dit betekent dus ook dat een openbaarmaking via het handelsregister van de KvK voor deze categorie van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen niet verplicht is en volstaan kan worden met het openbaar maken van de jaarverantwoording bij het CIBG. Dit verlicht voor deze categorieën van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen de regeldruk.

Derde lid

Jeugdhulpaanbieders die in het derde lid zijn opgesomd, moeten een financiële verantwoording openbaar maken die overeenkomstig het op die jeugdhulpaanbieder toepasselijke model uit bijlage 2 is ingericht en hierop een toelichting geven. Niet alle personenvennootschappen vallen onder de reikwijdte van het derde lid. De personenvennootschappen die ingevolge artikel 2:360, tweede lid, BW onder de reikwijdte van titel 9 van Boek 2 BW vallen, zijn uitgezonderd en vallen daardoor onder de reikwijdte van het eerste lid van artikel 2. Personenvennootschappen die niet op grond van titel 9 van Boek 2 BW een jaarrekening hoeven op te stellen, moeten wel reeds op grond van artikel 3:15i, tweede lid, in samenhang met artikel 2:10, tweede lid, BW een balans en een staat van baten en lasten opstellen. Om de regeldruk voor personenvennootschappen te beperken, is in het derde lid bepaald dat de financiële verantwoording door zodanige jeugdhulpaanbieders moet worden ingericht overeenkomstig bijlage 2. Dit betekent dat die jeugdhulpaanbieders kunnen volstaan met een balans en een staat van baten en lasten (overeenkomstig de in die bijlage opgenomen modellen). Het gebruik van deze modellen is verplicht voorgeschreven zodat eenduidigheid in de financiële verantwoording van deze categorie van jeugdhulpaanbieders ontstaat.

Ook op deze financiële verantwoording zijn delen van titel 9 van Boek 2 BW en het Besluit actuele waarden in beginsel van overeenkomstige toepassing. De bepalingen die op deze categorieën van jeugdhulpaanbieders van overeenkomstige toepassing zijn verklaard, zijn opgesomd in bijlage 2. Hierin worden de algemene bepalingen omtrent de financiële verantwoording (vergelijkbaar met afdeling 2, titel 9, Boek 2 BW) en de voorschriften omtrent de grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat (afdeling 6, titel 9, Boek 2 BW) voorgeschreven.

Vierde lid

De eenmanszaak maakt een financiële verantwoording openbaar, die is ingericht overeenkomstig bijlage 3. In deze bijlage is in model A een beperkte staat van baten en lasten opgenomen. De financiële verantwoording geeft een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een financiële verantwoording dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de jeugdhulpaanbieder. De balans en staat van baten en lasten met de toelichting geven getrouw, duidelijk en stelselmatig de

grootte van het vermogen, respectievelijk het resultaat van het boekjaar en zijn samenstelling in actief- en passiefposten op het einde van het boekjaar, respectievelijk de afleiding uit de posten van baten en lasten weer. Daarnaast zijn in model B ratio's opgenomen over rentabiliteit, liquiditeit, solvabiliteit, personeelskosten en zorgkosten. Door eenmanszaken op deze wijze te laten verantwoorden krijgt de maatschappij informatie over hoe de jeugdhulpaanbieder er financieel voor staat en hoe de jeugdhulpaanbieder collectieve middelen besteedt, zonder dat onnodig privacygevoelige informatie openbaar wordt voor eenieder.

Artikel 3. Financiële derivaten

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen moeten op basis van het eerste lid van dit artikel in de toelichting op de financiële verantwoording informatie over de derivaten opnemen die zij in het desbetreffende boekjaar in hun bezit hebben. In het tweede lid is hierop een uitzondering gemaakt voor enkele groepen jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instelling. De verplichting om in de toelichting op de financiële verantwoording informatie over derivaten op te nemen die een jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling in zijn bezit heeft, geldt dus niet voor de jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen waarvan hun onderneming kortweg een micro of kleine rechtspersoon, micro of kleine personenvennootschap of een eenmanszaak is.

Voor jeugdhulpaanbieders als bedoeld in artikel 2, derde lid, is bij de verwijzing naar artikel 6, eerste lid, bepaald dat voor 'netto-omzet' moet worden gelezen 'som der bedrijfsbaten'. De reden hiervoor is dat een personenvennootschap ingevolge deze regeling naast de balans niet een winst- en verliesrekening openbaar moet maken, maar een staat van baten en lasten. In een staat van baten en lasten is de term 'omzet' niet gebruikelijk. In plaats van de term 'netto-omzet' moet voor deze categorie daarom worden gezien hoeveel het totaal van de baten van de jeugdhulpaanbieder is.

Financiële derivaten zijn op grond van artikel 1.1 Jeugdwet, financiële contracten waarvan de waarde is afgeleid van een onderliggende waarde of een referentieprijs. Die informatie maakt onderdeel uit van de toelichting op de financiële vaste activa of in het geval van een negatieve waarde van de derivatenportefeuille van de toelichting op de schulden. Een jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling moet in de toelichting op de financiële verantwoording naast een weergave van zijn beleid met betrekking tot het aantrekken en het gebruik van financiële derivaten specifieke informatie over een aangetrokken financieel derivaat opnemen. Die specifieke informatie omvat:

1. de categorie waartoe het derivaat behoort;
2. de begindatum en de einddatum van het financieel derivaat;
3. het bedrag dat het derivaat dekt (de nominale waarde) en de waardering bij de vaststelling van de balans, aan het einde van het boekjaar;
4. het gegeven dat sprake is van een zogenaamde 'overhedge' indien daarvan met betrekking tot een derivaat, bestaande uit een renteswap sprake is. Er is sprake van 'overhedge' indien het bedrag dat het renteswap dekt hoger is en/of de looptijd hoger is dan die van de lening(en) waaraan dat contract kan worden toegerekend.

Artikel 4. Vereisten micro

In dit artikel zijn de voorwaarden opgenomen om als micro-jeugdhulpaanbieder of -gecertificeerde instelling te worden aangemerkt. Als op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, aan twee van de in het tweede lid genoemde criteria is voldaan, dan mag de jeugdhulpaanbieder die op grond van artikel 2, eerste lid, een jaarrekening moet opstellen en openbaar maken zijn jaarrekening overeenkomstig bijlage 1, Modellen A en B, inrichten en de vrijstellingen opgenomen in artikel 5 toepassen.

Voor deze criteria is aangesloten bij artikel 3:395a, eerste lid, BW. Net als in het BW hebben jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen de mogelijkheid maar niet de verplichting om de uitzonderingen, genoemd in artikel 5, toe te passen indien aan de betrokken voorwaarden wordt voldaan. De jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling mag er dus voor kiezen zich financieel zwaarder te verantwoorden dan voorgeschreven.

Voor het toepassen van de criteria in het tweede lid moet naar het hele bedrijf van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling worden gekeken en niet alleen naar het deel dat jeugdhulp verleent. Hierbij moet artikel 4, derde lid, in acht worden genomen. Voor het criterium over de netto-omzet is relevant dat hieronder wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten uit het bedrijf van de jeugdhulpaanbieder, onder aftrek van kortingen en

dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. Met het gemiddeld aantal werknemers in het eerste lid, onderdeel c, wordt net als in het BW het gemiddeld aantal fte bedoeld.

Voor het derde lid is aansluiting gezocht bij artikel 2:395a, tweede lid, BW, waarin is geregeld dat de drempelwaarden op geconsolideerde basis worden gemeten. Als de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling dochtermaatschappijen heeft die in een geconsolideerde jaarrekening mee moeten worden verantwoord, worden de grenzen gemeten zoals die uit de geconsolideerde jaarrekening blijken, dus over de gehele groep. Dit geldt niet, indien de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling instelling artikel 9, derde lid, onderdeel b, toepast.

Het vierde lid komt overeen met artikel 2:398, eerste lid, BW. Het betreft een bepaling voor nieuwe jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Voor de vraag of zij hun jaarrekening overeenkomstig bijlage 1, Modellen A en B, mogen inrichten en gebruik kunnen maken van de vrijstellingen van artikel 5, wordt in dat geval alleen gekeken naar de toestand op de balansdatum van het eerste boekjaar. Het eerste boekjaar van een jeugdhulpaanbieder (dus het eerste jaar dat jeugdhulp wordt geboden of dat het bedrijf jeugdhulp doet verlenen) valt niet noodzakelijk samen met het eerste jaar dat het bedrijf bestaat. Hierdoor is het mogelijk dat op dit punt de vrijstellingen op grond van deze regeling en die op grond van het BW, uiteenlopen. Het is immers mogelijk dat op de aanbieder of instelling artikel 2:398, eerste lid, BW niet meer van toepassing is, omdat hij al langer dan twee jaar bestaat, maar dat het vierde lid wel van toepassing is omdat hij korter dan twee jaar jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling is. Dit kan bijvoorbeeld met zich brengen dat de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling op grond van deze regeling gebruik kan maken van de vrijstellingen voor micro ondernemingen, terwijl hij op grond van het BW geen gebruik kan maken van de vrijstellingen voor micro rechtspersonen. Om twee verschillende verantwoordingen te voorkomen, kan de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling er in een dergelijk geval voor kiezen om te verantwoorden overeenkomstig het zwaardere verantwoordingsregiem en die verantwoording ook via het CIBG openbaar te maken.

Artikel 5. Vrijstellingen micro

In dit artikel zijn de vrijstellingen micro jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen opgenomen, hiermee kunnen zij gebruik maken van een vereenvoudigde financiële verantwoording. Op grond van artikel 36, tweede lid, onder a en b, van de EU-Richtlijn jaarrekening mag de beperkte jaarrekening beperkt blijven tot de posten die in de Modellen A en B van bijlage 1 voor de beperkte balans en beperkte winst- en verliesrekening zijn opgenomen.

Ook wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 36, eerste lid, onder a, van de EU-Richtlijn jaarrekening biedt om micro jeugdhulpaanbieders vrij te stellen van de verplichting om in de balans opgave te doen van overlopende posten wat betreft de overige bedrijfskosten. Hierbij kan gedacht worden aan huur. Huur kan vooruit of achteraf betaald worden. Op basis van het toerekeningsbeginsel (accrual beginsel) moeten de kosten worden toegerekend aan de periode waartoe zij behoren. Door gebruik te maken van de vrijstelling van het toerekeningsbeginsel voor overlopende posten worden de bedrijfskosten alleen verantwoord in het jaar van betalen.

Vergelijkbaar met artikel 5a van het Besluit actuele waarde is waardering van activa en passiva tegen actuele waarde (fair value) door jeugdhulpaanbieders als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, niet toegestaan.

Tot slot zijn jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, vrijgesteld van de verplichting een toelichting op de jaarrekening op te stellen (artikel 36, eerste lid, onder b van de richtlijn jaarrekening).

Artikel 6. Vereisten klein

Net als voor micro-jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zijn er criteria gesteld waaraan moet worden voldaan om aangemerkt te kunnen worden als kleine jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling. Deze criteria zijn ontleend aan artikel 2:396, eerste lid, BW. Voor een toelichting op de systematiek van dit artikel wordt verder verwezen naar de toelichting bij artikel 4, het derde en vierde lid van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.

Artikel 7. Vrijstellingen klein

In dit artikel zijn vrijstellingen opgenomen voor aspecten van de jaarrekening voor jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, die voldoen aan de criteria opgenomen in artikel 6.

Ingevolge onderdeel a hoeven dergelijke kleine jeugdhulpaanbieders van de in afdeling 3 van titel 9 van Boek 2 BW bedoelde opgaven met betrekking tot de balans en de toelichting daarop, alleen de in artikel 2:396, derde lid, BW bedoelde opgaven te doen. Anders dan in artikel 2:396, derde lid, BW hoeft de opgave van artikel 2:373, vijfde lid, BW niet te worden gedaan; dat artikellid is in artikel 2, eerste lid, niet van overeenkomstige toepassing verklaard.

Onderdeel b bevat voor de betrokken kleine jeugdhulpaanbieders vrijstellingen van de bijzondere voorschriften omtrent de toelichting. Hiervoor is aangesloten bij artikel 2:396, vijfde en zevende lid, BW.

De vrijstellingen die in artikel 2:396, vierde lid, BW zijn opgenomen, zijn niet overgenomen in deze regeling. Het is derhalve niet toegestaan om in de winst- en verliesrekening de posten, genoemd in artikel 377, derde lid, onderdelen a tot en met d en g, van Boek 2 BW, samen te trekken tot een post brutobedrijfsresultaat.

Artikel 8. Vereisten en vrijstelling middelgroot

Net als voor micro en kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zijn er criteria gesteld waaraan moet worden voldaan om aangemerkt te kunnen worden als middelgrote jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling. Deze criteria zijn ontleend aan artikel 2:397, eerste lid, BW. Voor een toelichting op de systematiek van dit artikel wordt verder verwezen naar de toelichting bij artikel 4, het derde en vierde lid van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op kleine jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.

In het derde lid is een vrijstelling opgenomen voor jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die conform het eerste en tweede lid als middelgrote jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling aangemerkt kan worden. Het gaat om bijzondere voorschriften omtrent de toelichting op de jaarrekening. Hiervoor is aangesloten bij artikel 2:397, zesde lid, BW.

Artikel 9. Geconsolideerde jaarrekening

De financiële verantwoording bestaat voor de jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die zich overeenkomstig artikel 2, eerste lid, dienen te verantwoorden en die voldoen aan de eisen van artikel 8, eerste en tweede lid, uit hun enkelvoudige jaarrekening en een geconsolideerde jaarrekening, tenzij de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling en de andere groepsmaatschappijen die in de consolidatie zouden worden betrokken, samen voldoen aan de vereisten van artikel 6 (artikel 9, derde lid, onderdeel a). Een andere uitzondering op de consolidatieplicht geldt als de financiële gegevens die de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling zou moeten consolideren zijn opgenomen in een door een andere rechtspersoon of vennootschap opgestelde geconsolideerde jaarrekening die voldoet aan het vijfde en zesde lid dan wel, als die andere rechtspersoon of vennootschap geen jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling is, voldoet aan het vijfde en zesde lid of aan titel 9 van Boek 2 van het BW. Voorwaarde is wel dat die geconsolideerde jaarrekening door de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die consolidatie achterwege laat, openbaar is gemaakt overeenkomstig artikel 15 (artikel 9, derde lid, onderdeel b), tenzij de openbaarmaking al eerdere heeft plaatsgevonden door een andere jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling van de desbetreffende groep. Zowel dochtermaatschappijen die in de consolidatie zijn betrokken en jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling zijn als de jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instelling die een geconsolideerde financiële verantwoording opstellen, zijn daarnaast verplicht om tevens een enkelvoudige jaarrekening openbaar te maken.

De verplichting om een geconsolideerde jaarrekening op te maken is vergelijkbaar met de verplichting op grond van artikel 2:406, eerste lid, BW voor de rechtspersoon die aan het hoofd staat van zijn groep. Ingevolge het tweede lid geldt de verplichting om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen ook voor de jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling die zich overeenkomstig artikel 2, eerste lid, dient te verantwoorden en aan het hoofd van een groepsdeel staat. Dat wil zeggen dat de dochtermaatschappij voor diens eigen (klein)dochters moet consolideren (vergelijkbaar met artikel 2:406, tweede lid, BW).

De jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling, bedoeld in artikel 2, eerste lid, die een geconsolideerde jaarrekening openbaar moet maken, doet dit aan de hand van hetzelfde model als waarnaar wordt verwezen in artikel 2, eerste lid, voor de enkelvoudige jaarrekening. Artikel 2:405 BW is van overeenkomstige toepassing, hetgeen met zich brengt dat in de geconsolideerde jaarrekening de activa, passiva, baten en lasten van de rechtspersonen en vennootschappen die een groep of groepsdeel vormen en andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen, als één geheel moeten worden opgenomen. De geconsolideerde jaarrekening is

dus geen samenvoeging van de gegevens van deze rechtspersonen en vennootschappen. De grondgedachte bij de geconsolideerde jaarrekening is dat alle juridische scheidslijnen binnen de groep worden weggedacht en de geconsolideerde jaarrekening eruitziet alsof daarin slechts één rechtspersoon of vennootschap met vestigingen wordt verantwoord (vergelijk: Kamerstukken II 1986/87, 19 813, nr. 3).

Voor het invullen van de modellen gelden enkele bijzonderheden vanwege het karakter van de geconsolideerde jaarrekening. Dit is geregeld in de onderdelen a tot en met c van het zesde lid. Deze onderdelen zijn ontleend aan artikel 10 van het Besluit modellen jaarrekening.

Hoofdstuk 3. Bij de financiële verantwoording te voegen informatie

Artikel 10. Toe te voegen informatie

In artikel 10 wordt geregeld welke informatie de verschillende categorieën jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen ingevolge artikel 4.5.2, tweede lid, onderdeel b, van de Jeugdwet bij de financiële verantwoording moeten voegen. Het gaat daarbij om:

- een accountantsverklaring;
- overige gegevens zoals bedoeld in artikel 2:392, eerste lid, onder b tot en met f, BW;
- een verslag van de interne toezichthouder; en
- een bestuursverslag;
- afzonderlijke jaarlijkse verslagen en verklaringen.

Per categorie van jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling wordt aangegeven welke van deze stukken bij de financiële verantwoording moeten worden bijgevoegd. Artikel 10 heeft betrekking op de volgende categorieën:

- jeugdhulpaanbieders -veelal rechtspersonen- en gecertificeerde instellingen die op grond van artikel 2, eerste lid, een jaarrekening openbaar moeten maken (artikel 10, eerste lid);
- personenvennootschappen, anders dan bedoeld in artikel 2:360, tweede lid, BW, (artikel 10, tweede lid); en
- eenmanszaken (artikel 10, derde lid).

Artikel 11. Formeel buitenlandse vennootschap

Artikel 11 bevat een van artikel 10 afwijkende regeling voor de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die een formeel buitenlandse vennootschap is. Een dergelijke jeugdhulpaanbieder moet bij de financiële verantwoording dezelfde informatie voegen als die hij reeds op grond van de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen bij het handelsregister moet deponeren. Dit zijn ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen de gegevens, bedoeld in artikel 2:392 BW (hieronder valt o.a. een accountantsverklaring als bedoeld in artikel 2:393 BW). Hierdoor blijft de regeldruk voor deze categorie beperkt. Aanvullend hierop moet de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die een formeel buitenlandse vennootschap is, een bestuursverslag toevoegen aan de financiële verantwoording die voldoet aan artikel 12 van deze regeling en een verslag van de interne toezichthouder, als hij op grond artikel 4.4.1 van de Jeugdwet moet beschikken over een interne toezichthouder.

In het kader van artikel 10, tweede lid, onderdelen a en b, wordt wat betreft de verplichting tot het toevoegen van een controleverklaring en een bestuursverslag een uitzondering gemaakt voor de in artikel 2, derde lid, bedoelde personenvennootschappen die voldoen aan de in artikel 6, eerste lid, bedoelde eisen (dit betreffen 'kleine' personenvennootschappen). Bij de verwijzing naar artikel 6, eerste lid, is bepaald dat voor 'netto -omzet' moet worden gelezen 'som der bedrijfsbaten'. De reden hiervoor is dat een personenvennootschap ingevolge deze regeling naast de balans niet een winst- en verliesrekening openbaar moet maken, maar een staat van baten en lasten. In een staat van baten en lasten is de term 'omzet' niet gebruikelijk. In plaats van de term 'netto-omzet' moet voor deze categorie jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen daarom worden gezien hoeveel het totaal van de baten van de aanbieder of instelling is.

Artikel 12. Bestuursverslag

Dit artikel heeft betrekking op het bestuursverslag dat wordt verlangd van een (middel)grote jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die op grond van artikel 2, eerste lid, een jaarrekening moet opstellen, een (middel)grote personenvennootschap een formeel buitenlandse vennootschap. Met het bestuursverslag wordt een bestuursverslag bedoeld in de zin van afdeling 7 van titel 9 van Boek 2 BW. In het eerste lid van artikel 12 is geregeld dat bepaalde delen van titel 9, afdeling 7, van Boek 2 van het BW van overeenkomstige toepassing zijn op het bestuursverslag. De in het eerste lid opgenomen uitzondering is opgenomen omdat het bestuursverslag moet

worden openbaar gemaakt in de Nederlandse taal; anders dan in artikel 2:391, eerste lid, BW is een uitzondering hierop niet mogelijk (zie voor meer informatie paragraaf 2.3.1). Ook is de vrijstelling, bedoeld in artikel 2:397, achtste lid, BW niet van overeenkomstige toepassing verklaard, waardoor in het bestuursverslag door alle jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen die een bestuursverslag moeten overleggen, aandacht moet worden besteed aan niet-financiële prestatie-indicatoren. Het voorgaande betekent dat indien een bestuursverslag wordt opgemaakt overeenkomstig artikel 12 van deze regeling, dit bestuursverslag ook voldoet aan de vereisten van het BW, maar dat indien een bestuursverslag voldoet aan de vereisten van het BW dit niet noodzakelijkerwijs met zich brengt dat dit bestuursverslag voldoet aan artikel 12 van deze regeling.

De jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die een geconsolideerde jaarrekening opstelt, mag op grond van het tweede lid van artikel 12 tevens het bestuursverslag geconsolideerd toevoegen aan de geconsolideerde jaarrekening. Indien hij dit doet dan kunnen hijzelf en de jeugdhulpaanbieders c.q. gecertificeerde instellingen binnen zijn groep op grond van het derde lid gebruik maken van de vrijstelling van de verplichting om het eigen bestuursverslag toe te voegen aan de enkelvoudige jaarrekening.

Artikel 12, vierde lid, heeft hetzelfde doel als artikel 2:392, tweede lid, BW.

Artikel 13. Controleverklaring

Ingevolge artikel 10, eerste lid, onderdeel a, en artikel 10, tweede lid, onderdeel a, moeten de (middel)grote jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die op grond van artikel 2, eerste lid, een jaarrekening opstellen, onderscheidenlijk een (middel)grote personenvennootschap zijn, een controleverklaring opstellen die moet voldoen aan de eisen van artikel 1171. In dit artikel is opgenomen aan welke vereisten die controleverklaring en het daaraan voorafgaande onderzoek van de accountant moeten voldoen.

Voor het eerste lid is aansluiting gezocht bij artikel 2:393, derde lid, BW waarbij de terminologie is aangepast aan deze regeling (wat betreft de verwijzing naar artikel 2:362, eerste lid, BW wordt opgemerkt dat gezien de reikwijdte van de onderhavige regeling voor de toepassing van deze bepaling, in artikel 362, eerste lid, uiteraard voor 'rechtspersoon' moet worden gelezen 'de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling' en voor 'de jaarrekening' moet worden gelezen 'de financiële verantwoording'). De jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling moet een controleverklaring overleggen waarbij de accountant ten minste de onderdelen a tot en met d van artikel 133, eerste lid, heeft onderzocht.

Het tweede lid is ontleend aan de opsomming in artikel 2:393, vijfde lid, BW. Door onderdeel j is hieraan toegevoegd dat de controleverklaring tevens een ondertekening en dagtekening door de accountant bevat. Dit is ook een vereiste voor de accountantsverklaring die is geregeld in het BW (artikel 2:393, zesde lid, BW). Ingevolge artikel 16, tweede lid, van deze regeling mag op de accountantsverklaring die wordt gedeponereerd bij het CIBG onder vermelding van de voor- en achternaam van de accountant, de ondertekening door de accountant achterwege blijven.

In het tweede lid, onderdeel d, is opgenomen dat de controleverklaring ten minste een verwijzing naar bepaalde zaken bevat waarop de accountant in het bijzonder de aandacht vestigt, zonder een verklaring als bedoeld in het derde lid, onderdeel b, af te geven. In het geval er geen bepaalde zaken zijn waarop de accountant in het bijzonder de aandacht wil vestigen, behoeft de accountant dit niet te vermelden.

Ingevolge het derde lid heeft een controleverklaring, evenals de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 2:393, zesde lid, BW, de vorm van een goedkeurende verklaring, verklaring met beperking, een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelonthouding.

Hoofdstuk 4. Andere informatie over de bedrijfsvoering

Artikel 14. Informatie over bedrijfsvoering

Ingevolge artikel 4.5.2, tweede lid, onderdeel c, van de Jeugdwet bestaat een deel van de jaarverantwoording uit 'andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling. In het eerste lid wordt geregeld dat de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling hiertoe de informatie moet vermelden die wordt gevraagd in bijlage 4 bij deze regeling. Op deze bijlage is in het algemeen deel van de toelichting reeds uitvoerig ingegaan.

De jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die een geconsolideerde jaarrekening opstelt, mag op grond van het tweede lid tevens bijlage 4 geconsolideerd invullen. Indien hij dit doet dan kunnen hijzelf en de jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen binnen zijn groep op grond van het derde lid gebruik maken van de vrijstelling van de verplichting om in het kader van de enkelvoudige jaarverantwoording andere informatie betreffende de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 4.5.2, tweede lid, onderdeel c, van de Jeugdwet overeenkomstig bijlage 4 te vermelden voor hun eigen onderneming.

Hoofdstuk 5. Openbaarmaking

Artikel 15. Tijdstip voor openbaarmaking

In artikel 15 bepaald dat de jaarverantwoording in beginsel vóór 1 juni van het kalenderjaar volgend op het betreffende boekjaar jaarlijks openbaar gemaakt wordt. In het tweede lid is bepaald dat de NZa op aanvraag van de jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling uitstel kan verlenen voor het tijdstip waarop de jaarverantwoording openbaar gemaakt moet worden. De NZa kan het tijdstip voor openbaarmaking van de jaarverantwoording uiterlijk uitstellen tot 31 december van het kalenderjaar volgende op het boekjaar waar de openbare jaarverantwoording betrekking op heeft. Uitstel wordt door een jeugdhulpaanbieder c.q. gecertificeerde instelling aangevraagd vóór 1 april van het kalenderjaar volgend op het betreffende boekjaar.

Artikel 16. Wijze voor openbaarmaking

Ter uitvoering van artikel 4.4.1, derde lid, onderdeel c, van de Jeugdwet wordt in artikel 16 geregeld op welke de jaarverantwoording openbaar gemaakt moet worden. Dit kan uitsluitend door deponering via elektronische weg bij het elektronische platform DigiMV, waarna deze verantwoording voor eenieder gratis is te raadplegen op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl. Anders dan in het BW moet de openbaar te maken jaarverantwoording altijd volledig in de Nederlandse taal en euro zijn opgesteld. Een andere taal of valuta is niet toegestaan omwille van de vergelijkbaarheid en eenduidigheid van de openbaargemaakte jaarverantwoordingen.

In het tweede lid is opgenomen dat bij het deponeren van de financiële verantwoording en de daarbij te voegen stukken, de handtekening door de accountant, interne toezichthouder en bestuurder achterwege mag worden gelaten, onder vermelding van de voor- en achternaam van degene wiens ondertekening bij het deponeren achterwege is gelaten. Deze bepaling is opgenomen om identiteitsfraude tegen te gaan. De bepaling over het achterwege laten van de handtekening betreft uitsluitend de financiële verantwoording en de daarbij te voegen stukken; de overige informatie over de bedrijfsvoering (bijlage 4) en de melding, bedoeld in artikel 16, vierde lid, zijn namelijk niet voorzien van een 'natte handtekening', maar dienen uitsluitend door middel van een e-herkenning te worden ondertekend.

Op grond van het derde lid dient de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling bijzondere omstandigheden te vermelden die tussen het eind van het boekjaar en de vaststelling van de jaarverantwoording hebben plaatsgevonden. Hierbij kan worden gedacht aan een op handen zijnde fusie of andere omstandigheden waardoor de openbare jaarverantwoording die is gedeponerd geen getrouw beeld meer geeft van de financiële positie van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling. De jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling kan aan deze verplichting gevolg geven door bijvoorbeeld de toelichting of het bestuursverslag aan te vullen.

Als blijkt dat de openbaar gemaakte jaarverantwoording in ernstige mate tekortschiet, dan moet de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling dit onverwijld melden via het elektronische platform DigiMV aan het CIBG. Of een jaarverantwoording tekortschiet, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Hierbij is van belang dat de jaarverantwoording een representatief beeld van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling moet geven met inachtneming van de wijze van verantwoording die is voorgeschreven. Zeer ernstige fouten moeten dus worden gemeld. De jaarverantwoording schiet bijvoorbeeld in ernstige mate tekort bij een onjuiste waardering, resultaatbepaling, rubricering of een onjuiste of onvolledige toelichting. Voor jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen als bedoeld in artikel 2, eerste en derde lid, onderdeel a, kan voor de beantwoording van de vraag of de openbaar gemaakte jaarverantwoording in ernstige mate tekortschiet, acht worden geslagen op de norm die is neergelegd in artikel 2:362, eerste lid, BW. Het doel in het BW is dat volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht wordt gegeven dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de zorgaanbieder. In dit verband kunnen

ook de RJ-Richtlijnen een rol spelen. Dit heeft de Hoge Raad met betrekking tot de jaarrekening van rechtspersonen overwogen in haar arrest van 10 februari 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU7473.

Om een ernstige tekortkoming te melden, dient een formulier (een zogenoemde 'désaveuverklaring') te worden ingevuld; een model hiervoor is als bijlage 5 bij deze regeling gevoegd. Het CIBG zal deze mededeling op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl publiceren. De jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling kan in de jaarverantwoording van het volgende boekjaar of latere boekjaren deze tekortkoming in de financiële verantwoording herstellen. De gepubliceerde openbare jaarverantwoording wordt in beginsel door het CIBG niet heropend en vervolgens door de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling vervangen, tenzij het een publicatiefout van het CIBG of schending van de AVG-regels betreft.

Hoofdstuk 6. Gevolgen van rechtshandelingen waardoor jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen ophouden te bestaan

Artikel 17. Jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die ophoudt

Het eerste lid van artikel 17 brengt met zich dat indien een jeugdhulpaanbieder of een gecertificeerde instelling in het boekjaar partij was bij een rechtshandeling die ertoe leidde dat één of meer jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen ophielden respectievelijk jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling te zijn, de gegevens en andere informatie van die één of meer gewezen jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen in zijn eigen openbare jaarverantwoording moet worden betrokken. Deze verplichting geldt slechts indien de gewezen jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling ophoudt te bestaan als respectievelijk jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling en daarmee niet langer openbaarmakingsplichtig is op grond van artikel 4.5.2 van de Jeugdwet.

Wanneer meerdere jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen betrokken zijn bij een rechtshandeling die ertoe leidde dat één of meer jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen ophielden respectievelijk jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling te zijn, dan is het niet opportuun dat ieder van hen verplicht is de gegevens en andere informatie van de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling die ophoudt een jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling te zijn, in zijn jaarverantwoording betreft. Artikel 17, derde lid regelt dat indien er sprake is van meerdere bij de rechtshandeling betrokken jeugdhulpaanbieders of gecertificeerde instellingen, slechts één van hen die gegevens en andere informatie in zijn jaarverantwoording betreft.

Hoofdstuk 7. Onderwijsinstelling met jeugdhulpcomponent

Artikel 18. Jeugd- en onderwijsinstellingen

Artikel 16 heeft specifiek betrekking op de situatie dat een jeugdhulpaanbieder tevens een bekostigd onderwijscomponent heeft, maar niet tevens een zorgaanbieder is waarop artikel 40b Wmg van toepassing is. Deze artikelleden hebben dus geen betrekking op combinatie-instellingen 'zorg en jeugdhulp' waarbij voor netto-omzet wordt gelezen 'som der bedrijfsbaten'. Met deze artikelleden wordt gerealiseerd dat vorenbedoelde jeugdhulpaanbieders slechts eenmaal maatschappelijk verantwoording hoeven af te leggen, door te bepalen wanneer in afwijking van de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet de regels uit de Regeling jaarverslaglegging onderwijs van toepassing zijn.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepalingen

Artikel 19. Wijziging Regeling jeugdwet

Onderdelen A en C

De artikelen 4.1 tot en met 4.4 van de Regeling Jeugdwet voorzagen in de regels over de openbare jaarverantwoording door jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Met het vastleggen van de regels over de openbare jaarverantwoording van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen in de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet kunnen de artikelen 4.1 tot en met 4.4 van de Regeling Jeugdwet vervallen. In verband met het vervallen van deze artikelen worden de artikelen in de paragrafen 4b en 4c van de Regeling Jeugdwet vernummerd, zodat weer sprake is van een doorlopende nummering.

Onderdeel B

Het nieuwe artikel 4.1 van de Regeling Jeugdwet bevat de aanvullende regels over het verslag, bedoeld in artikel 4.3.1, eerste lid, van de Jeugdwet dat jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen moeten opstellen. In de praktijk wordt dit verslag ook wel aangeduid als het "maatschappelijk verslag". In artikel 4.1 van de Regeling Jeugdwet zijn regels vastgelegd over de categorie jeugdhulpaanbieders die is uitgezonderd van deze verplichting (solistisch werkende jeugdhulpverleners), het moment en de wijze van aanlevering van het maatschappelijk verslag en de mogelijkheid om uitstel te vragen. In de praktijk wordt aan de eis tot het opstellen van een maatschappelijk verslag voldaan door in DigiMV de in dat kader – in lijn met artikel 4.3.1, tweede lid, van de Jeugdwet – opgenomen vragen te beantwoorden.

Deze uitgangspunten zijn niet nieuw. Het opnieuw vastleggen hiervan is echter noodzakelijk nu met de introductie van de Regeling openbare jaarverantwoording Jeugdwet de eerdere artikelen 4.1 tot en met 4.4 van de Regeling Jeugdwet waarin deze uitgangspunten waren vastgelegd zijn komen te vervallen (zie hierboven). Het maatschappelijk verslag wordt bovendien niet langer rechtstreeks gekoppeld aan (de openbaarmaking van) de jaarverantwoording.

Artikel 20. Wijziging Regeling jaarverslaggeving onderwijs

Met dit artikel wordt artikel 5b van de Regeling jaarverslaggeving, dat betrekking heeft op instellingen die zowel onderwijsinstelling als jeugdhulpaanbieder zijn, aangepast, zodat niet langer wordt verwezen naar de bepalingen over de jaarverantwoording uit de Regeling Jeugdwet, maar naar deze regeling.

Artikel 21. Wijziging Regeling openbare jaarverantwoording WMG

Met artikel 20 wordt de Regeling openbare jaarverantwoording WMG gewijzigd. Dit is van belang omdat uit artikel 4.5.2, vijfde lid, van de Jeugdwet gelezen in samenhang met artikel 40b, achtste lid, Wmg voortvloeit dat op jeugdhulpaanbieders die ook zorgaanbieder zijn waarop artikel 40b Wmg van toepassing is (zogenoemde combinatie-instellingen zorg en jeugdhulp), uitsluitend artikel 40b Wmg en de Regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing zijn. De wijzigingen sluiten aan bij hetgeen dat artikel 4.1, tweede lid, van de Regeling Jeugdwet regelde. In artikel 8 en 9 wordt duidelijk gemaakt dat een jeugdhulpaanbieder bij de financiële verantwoording het verslag van de interne toezichthouder moet voegen, indien hij over deze interne toezichthouder als bedoeld in artikel 4.4.1, eerste lid, van de Jeugdwet dient te beschikken. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat deze aanbieder ook een verslag van de interne toezichthouder aan de financiële verantwoording moet toevoegen, wanneer hij niet op grond van artikel 3 van de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) over een interne toezichthouder dient te beschikken, maar wel op grond van artikel 4.4.1. van de Jeugdwet. Vervolgens wordt in artikel 15 geregeld dat de Regeling jaarverslaggeving onderwijs van toepassing is, indien de netto-omzet (c.q. som der bedrijfsbaten) van de jeugdhulpaanbieder, die tevens zorgaanbieder is, twee jaar achtereenvolgend voor een groter deel bestaat uit onderwijs dan uit zorg of jeugdhulp tezamen. Ten slotte worden in de bijlagen bij de Regeling openbare jaarverantwoording WMG een aantal wijzigingen aangebracht die zien op jeugdhulp.

Hoofdstuk 9. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 22. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2027. Dat betekent dat over het boekjaar 2026, welke jaarverantwoording vóór 1 juni 2027 openbaar moet worden gemaakt, voor het eerst de onderhavige regeling van toepassing is. Op de openbare jaarverantwoording over boekjaar 2025, blijft het bepaalde in de artikelen 4.1, tot en met 4.4 van de Regeling Jeugdwet van toepassing.

Op een jeugdhulpaanbieder die tevens een zorgaanbieder is, is vanaf boekjaar 2026 de Regeling openbare jaarverantwoording WMG van toepassing, hierover moet verantwoord worden vóór 1 juni 2027. Ook de wijzigingen die betrekking hebben op een zorgaanbieder dan wel een jeugdhulpaanbieder die tevens onderwijs verzorgen, zijn voor het eerst van toepassing op boekjaar 2026.

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

